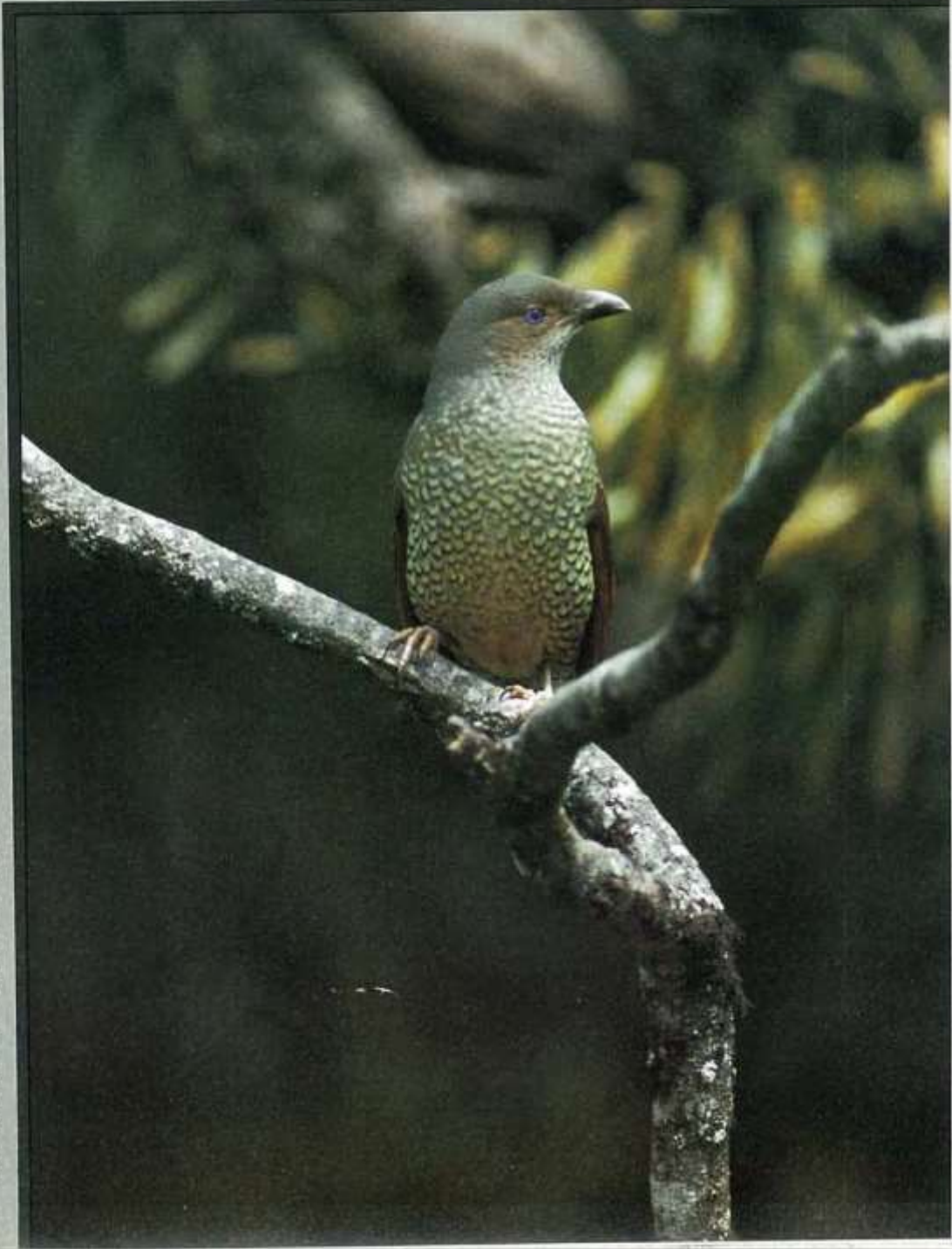

ONZE VOGELS

45e jaargang no. 12, 1984

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

De

ssel

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend 08.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.
's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), W. Beckman,
A. Dommerholt, J. Forster, J.J. Krol, A.J.F. Lammerse,
E.J. Lensink, Joh. M. van Pelt, A.F. Smit, H.J. Veerkamp
en E.M. Wessels.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalftsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwsesweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: L. Poppema, Zuiderweg 93,
9744 AA Groningen, telefoon (050) 56 51 75.
District Friesland: H. Suichies, Ruusbroeckstraat 28,
8913 HN Leeuwarden, telefoon (058) 15 16 92.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 1 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Veldkersmeene 22,
3844 RB Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 7 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: A.H. Meesterburrie,
Verdilaan 21, 5707 RG Helmond, telefoon (04920) 25609.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:
Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (058) 66 60 37.
Tropen, parkieten etc.:
P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 3768 CN Soest,
telefoon (02155) 1 53 01.
Zangkanaries:
W.J. Vermeij, Leppa 36, 9204 JE Drachten,
telefoon (05120) 1 72 42.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLAND

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,-, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 45,- bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wil ontvangen wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend. Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIALCLUBS

Het lidmaatschap van de specialclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wendt men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

L.J.E. Reintjens, Keulerstraat 5,
6372 KD Schaesberg, telefoon (045) 31 34 10.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Gras- en Grote parkieten

H.J. van Doorne, Beurtschipper 58,
3201 GA Spijkenisse, telefoon (01890) 2 24 76.
Entree f 5,-.

Insecten- en vruchtenetende vogels

A.P. Wessels, Postbus 1591,
3000 BN Rotterdam, telefoon (010) 19 70 10.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Japanse meeuwen

A. Kok, Pais 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58.
Contributie f 17,50 per jaar, entree f 5,-.

Vorm- en Postuurkanaries

G.J.S. Nijhuis, Wilderinkstr. 31,
7555 DS Hengelo, telefoon 074-91 17 03.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Zebravinken

D.J. Elzinga, Zuiderweg 93,
9744 AA Groningen, telefoon (050) 56 51 75.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 33,50 per kalenderjaar. Overmaking bij vooruitbetaling op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnement OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 50.000)

REDACTIE

C.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

HARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 2322 LK Leiden.

KLEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Binnenhof 26, 6535 TN Nijmegen.

VORM- EN POSTUURKANARIES aan: H.K. v.d. Wal, Mozartstraat 4, 8916 HC Leeuwarden.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

ZEBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN HUN BASTAARDEN aan: G. Horst, Goudvinkhaag 14, 3993 BE Houten.

TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: M. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

VRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Ravenhorst 28a, 3085 ZV Rotterdam.

GRASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov.weg 29a, 9677 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourporti, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 21 januari 1985.

IN DIT NUMMER

	pag.
Prielvogels	540
Grijsrug dwergpapegaai	543
Krombeklijsters	544
Voorgeschiedenis van de vogels	546
Euphorbia	549
Twilight time	551
Zebra vinken in 50 kleurslagen (Bruinwang)	553
Het kweken met Europese wildzangvogels	555
Gould in Blauw	556
Volière van de maand	559
Kweekervaringen met driekleur glanspreeuwen	560
Onze Harzervogels	562
Speurpuzzel	563
Raapzaad en Koolzaad	564
Suksesvolle kweek met de Caninde Ara	564
Lori's... De moeite waard	568
De motmot	569
Vraag en Aanbod	572
Korte berichten	580
Inhoudsopgave 1984	583

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Witte Molen, Internationale Hobby Boekhandel	542
Harry Coolman, Fauna, Avesproduct B.V., Blankestijn's Pet Farm B.V., G.J van Gelder b.v. W. Rouppe van der Voort, Fauna, Orni-Mondo, STT,	550
Gehu	552
CéDé	554
Meta	570
Fauna, Kasper Faunafood, Animal, NBvV Boekenclub	571
De bond van Vogelhouders	572
H. Dijkstra	573
Bogena	374/375
Fauna Metaalwaren b.v., 404	576
Tovo van Keulen	577
Langhout	578
Burung-Li, Fauna	579
Holland diervoeders BV, Wolro	580
Fauna	581
Kemo, Knabbelfarm, Patrick Hens, Fauna	582
Witte molen	583

Foto voorplaat: Satijnprielvogel wijfje

Foto: P.L. Roders

Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.
Postbus 59, 3100 AB Schiedam – Telefoon (010) 62 29 22.

"Hun gedrag is zó veelzijdig en exclusief, dat het in het hele dierenrijk niet wordt geëvenaard."

G. Evelyn Hutchinson

Satijrprieeelvogel

Prieeelvogels

Tekst: Meindert de Jong
Foto's: P.E. Roders

Ongetwijfeld heeft u allen wel eens gehoord van de prachtige paradijsvogels. Nauw verwant daaraan zijn de prieeelvogels, waarover ik dit keer graag iets meer wil vertellen. U kunt ze alleen aantreffen in Australië, Nieuw-Guinea en een paar in de buurt liggende eilanden. Men onderscheidt circa 18 soorten en een flink aantal ondersoorten. In grootte variëren zij van een lijster tot een kauwtje. In veel gevallen zijn de mannetjes gestoken in een fraai kostuum en het zijn unieke architecten. Echter niet als bouwers van nesten, zoals ten onrechte wel eens wordt beweerd, maar als vervaardigers van "dansvloertjes" en "speelplaatsen". Zij doen dit op een manier als geen andere vogelsoort dat kan. Soms worden hierbij "gereedschappen" gebruikt, maar daar kom ik later op terug.

Fraai en sober

Er zijn mannetjes, die in een fantastisch fraai pakje gestoken zijn, maar ook zijn er soorten, die een erg sober habijt dragen. Deze vogels leggen zelden lange afstanden af, maar niettemin zijn het uitstekende vliegers. Het zijn met recht boomvogels, alleen in de paartijd komen zij naar lagere regionen en wel om dametjes het hof te maken, met andere woorden: te baltsen. Deze periode kan echter wel een aantal maanden duren, want het komt nogal eens voor dat een vrouwtje eerst na lange tijd wordt geïmponeerd door de bouwkunst van het heertje en zich gewonnen geeft.

De snavelkost bestaat grotendeels uit fruit, bessen en dergelijke, maar in de voortplantingstijd worden eveneens grote aantallen insecten en weekdier-tjes geconsumeerd.

De roep van de prieeelvogels is erg uiteenlopend. De geluiden doen nu eens denken aan het gekwaak van kikkers, dan weer aan luidruchtig "gesnurk", aan het doorzagen van een boomstam, terwijl ook piepende en krijgende uithalen worden gehoord. Vrijwel alle kunnen echter voortreffelijk imiteren en er zijn niet veel vogelstemmen die zij niet na kunnen bootsen.

Broedgewoonten

Sta mij toe dat ik heel even vooruitloop op het eigenlijke verhaal. Als de paring heeft plaatsgevonden zonderen de vrouwtjes zich af en gaan zich wijden aan de nestbouw. De toekomstige kinderkamer bevindt zich nu eens dicht bij de "showroom" – waarover straks meer – van het mannetje, dan weer er honderden meters vandaan. Bij sommige soorten vindt men de wieg tussen het lover op een hoogte van nog geen drie meter; bij andere daarentegen in hoger regionen, soms wel 25 meter boven de grond! De twee of drie eities worden uitsluitend door het vrouwtje uitgebroed. Wij

laten haar evenwel verder met rust en gaan een kijkje nemen bij de bouwende mannetjes.

Drie soorten bouwers

Men kan als het ware drie soorten bouwers onderscheiden en wel de bouwers van alleen maar een 'vloertje', de makers van een soortement 'kegel' of 'piramide' en de bouwers van 'laantjes'.

Onder de eerste categorie vallen de soorten, die een soort 'puste' maken op de grond, een plek van één tot anderhalve meter in doorsnee, die zeer zorgvuldig wordt schoongemaakt. Het 'vuilnis' dat wordt opgepikt komt als een ring van afval rond het toernooiveldje te liggen. Daarbinnen dartelen en dansen de vogels dat het een lieve lust is. Het vloertje wordt versierd met bladeren veelal van een en dezelfde boom. Zodra deze verwelkt zijn worden ze door verse vervangen. Op deze fraai versierde dansvloer vindt ook de paring plaats. De piramidebouwers maken graag gebruik van twee jonge of althans kleine boompjes. Rond een van de stammetjes worden grote hoeveelheden takken opgestapeld, die vrijwel horizontaal komen te liggen. Niet zelden bedraagt de hoogte meer dan twee meter! Vervolgens wordt een tweede 'kegel' rond het andere stammetje gemaakt. Die is kleiner dan de eerste en de ruimte er tussen wordt overhuifd met stengels van klimplanten, taaien takken en dergelijke. De 'muren' rond deze ontstane ruimte worden versierd met bloemen van orchideeën, varens, stukjes mos en trosjes bessen. Ook hier wordt druk gedanst en gebalst waarbij de vogels 'showen' met hun fraaiste verenpartijen. Uiteindelijk vindt ook hier de huwelijksvoltrekking plaats.

Tenslotte zijn er nog de vervaardigers van de 'laantjes'. Deze maken eerst ook een stukje grond zo goed mogelijk schoon en bedekken het vervolgens met een 'mat' van dunne takjes en twijgjes. Daarna wordt begonnen met het optrekken van het prieel, dat men beter kan betitelen met een soort oprijlaan. Er worden namelijk twee rijtjes takken en twijgjes en stijve halmen vrijwel rechtstandig in de grond gezet, die zo goed als parallel lopen. Is dit gereed dan begint de vogel – het mannetje dus – versiersels te zoeken om het prieel op te smukken. Alles wat blinkt en glinstert wordt benut: veertjes, gekleurde steentjes, glas, slakkenhuisjes, lapjes en dergelijke. Ook halen ze – zoals ook de eksters plegen te doen – allerlei sieraden weg uit menselijke woningen: munten, lepeltes, manchetknopen en ga zo

Geelkopprieelvogel man, onder wijfe

maar door. Het schijnt zelfs te zijn voorgekomen, dat een prieelvogel een slaapkamer binnenglipte en een glazen oog wegpikte, dat later werd teruggevonden op de 'dansvloer', want de Australiërs kennen hun pappenheimers! Sommige bowerbirds – zoals hun inheemse naam is – zijn met de decoratie alleen niet tevreden. Zij gaan hun prieel beschilderen. Hiertoe horen de hier afgebeelde satijnvogel en de geelkopprieelvogel, waarover straks nog iets meer. Zij hebben de gewoonte hun 'lustoord' te verven met behulp van een schilderskwast of penseel in de vorm van een toefje gras, een bosje bladeren of een stukje zacht boomschors. Zij dopen dit in een mengsel van houtskool of andere verfstof, vermengd met speeksel. Ook wordt wel zeer sappig, helder gekleurd vruchtvlees gebruikt of fijngemaakt gras en speeksel.

Bij de laanbouwers vindt de paring plaats in de eigenlijke 'laan'. Dat is namelijk vastgelegd op de gevoelige plaat.

Satijnvogel

De satijnvogel of satijn-prieelvogel (*ptilonorhynchus violaceus*) bereikt een lengte van 27 tot 33 cm. Hij behoort tot de zogenaamde 'laanbouwers' met twee wanden die ongeveer 20 tot 30 cm hoog zijn rond een soort platform dat 5 tot 8 cm dik is. Een oppervlakte er omheen van ongeveer 80 cm wordt ontdaan van alle 'ongerechtigheden' en bestrooid met blaadjes en gras. De versiering bestaat in de eerste plaats uit blauwe bloemen, bessen en andere voorwerpen die in en rond het prieel worden gedeponeerd. De takjes in de

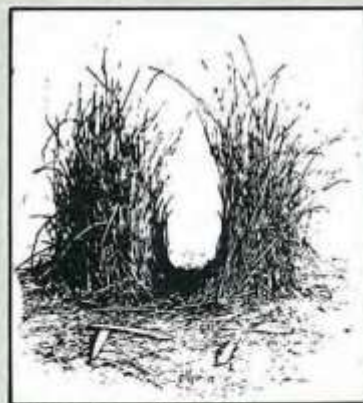
wanden worden "beschilderd" met een mengsel van speeksel en fijngemaakte bessen of houtskool. Blauw geniet hun voorkeur. Het geheel moet men zoeken in de regenwouden, onder de overhangende vegetatie. Het mannetje is hier aanwezig van april tot in december. Het

woongebied bevindt zich in oostelijk Australië.

Geelkop-prieevogel

De geelkop-prieevogel (*Sericulus chrysocephalus*) wordt 24 tot 30 cm lang.

Hem kan men vinden in de regenwouden van Centraal- en oostelijk Australië. Deze soort bouwt twee soorten prielen. De ene is een "armzalig" prieltje dat maar korte tijd dienst doet en bestaat uit twee dunne wanden van een stuk of twaalf takjes. De tweede is een laanvormig prieel, dat heel wat steviger is met twee muren of wanden rond een platform. Gewoonlijk bevindt het zich in dicht struikgewas. De laan is 15-30 cm lang, de wanden 15 cm hoog. In het prieel worden groene bessen en bladeren gedeponereerd. Het mannetje is hier het grootste gedeelte van het jaar aan te treffen.

Wetenschappelijke namen

De wetenschappelijke benaming van de satijnvogel betekent "blauw met bevederde snavel" omdat de neusgaten met veertjes bedekt zijn. Die van de geelkop "zijdeachtig, met goudkleurige kop.

NIEUW!

Het is een bekend feit, dat veel vogelliefhebbers hun eigen kracht- en opfokvoer maken. Voor deze groep heeft WITTE MOLEN TWEE NIEUWE PRODUKTEN.

WIMORAAL VOOR VOGELS

Na een lange succesvolle periode van proefnemingen is WITTE MOLEN erin geslaagd om een MINERALEN-VITAMINENKERN samen te stellen, verrijkt met LYSINE en METHIONINE, aminozuren die werken als EIWITVERBETERAARS.

WIMORAAL voor vogels is een VOEDERKERN, die uitermate geschikt is om in droge toestand met bijvoorbeeld paneermeel of EICAKEMEEL vermengd te worden. Het resultaat is een geweldig voer, waarmee de meest veeleisende liefhebber tevreden zal zijn.

WIMORAAL voor vogels bevat geen antibiotica, volledige analyse op de verpakking.

Dosering: 35 gram per kg basisvoer. Verpakking: 1 kg.

WIMO-EICAKEMEEL

Een voortreffelijk produkt met de bedoeling de liefhebber de helpende hand toe te steken bij het samenstellen van zijn eigen ZACHTVOER.

Het riskante mengen met oud brood of paneermeel is met WIMO-EICAKEMEEL voortaan niet meer nodig.

WIMO-EICAKEMEEL is bereid uit o.a. zuiver tarwebloem en verse eieren.

Verpakking: 2 kg.

Alleenvertegenwoordiging
ALLESTERIN B.V.
Moleneind 2
4268 CD Meeuwen N.B.

Encyclopedie v.d. Vogelliefhebber, Rutgers e.a. in 3 delen F. 250,-, met 4e deel (aanvullingsband) F. 360,-, in 12 mnd. term.: resp. F. 21,50 en F. 31,-

Australische Papegaaien en Parkieten, Rutgers F. 57,50 of in 6 mnd. term. van F. 10,-

Kwartels en Fazanten, Rutgers F. 57,50 of in 6 mnd. term. van F. 10,-

Het grote kleurparkietenboek (graspark.) F. 57,50 Rutgers of in 6 mnd. term. van F. 10,-

Het grote Kanarieboek, Rutgers F. 62,50 met 80 kl. fotoplaten of 6 mnd. term. van F. 11,50

Het vogelparadijs in kleuren, Rutgers/Gould F. 250,- in 10 delen met 800 kleurplaten of in 12 mnd. term. van F. 21,50

Op aanvraag GRATIS FOLDERS EN CATALOGUS met speciale aanbiedingen: Telefoon 05759-1950

INTERNATIONALE HOBBY-BOEKHANDEL

RIJSSELTWEG 10 - 7211 EP EEFDE-GORSSEL

Grijsrug dwergpapegaai

De laatste jaren staat de groep forpussen en in het bijzonder de grijsrug, forpus coelestis, volop in de belangstelling. Naar alle waarschijnlijkheid komt dat mede doordat ze in kleine kooien zijn te houden; in tegenstelling tot andere Zuid Amerikaanse parkieten geen hard en storend stemgeluid hebben; bijna niet knagen en wat erg plezierig is zijn de verschillen tussen de mannetjes en de vrouwtjes goed te zien. Daarbij komt bovendien dat het kweken met deze vogels weliswaar wat geduld vergt maar geen grote problemen veroorzaakt.

De grijsrug forpus is bepaald niet de zeldzaamste van het zeven soorten tellende geslacht maar naar mijn mening wel de mooiste. De hoofdkleur van de man is dof groen met op de kop, wangen en keel wat lichter tot meer geelachtig. Achter het oog is een blauwe streep en vandaar ook wel een oogstreep dwergpapegaaitje genoemd. Achterhoofd en nek zijn blauwachtig grijs, de grote vleugeldekveren, kleine slagpennen en stuit diep blauw. De onderzijde is groen met een grijze waas op flanken en zijkanten van de borst. Snavel hoornkleurig, iris bruin, poten bruinachtig hoornkleurig.

De popjes zijn daar waar de mannetjes blauw gekleurd zijn groen. De meeste hebben een lichte oogstreep en voorhoofd, wangen en keel zijn meer groen. De grootte bedraagt slechts 12 cm. Jonge grijsruges lijken veel op de ouder-

vogels maar zijn wat valer van kleur. Van stond af aan is het geslacht goed te onderkennen.

W. Kok

In tegenstelling tot andere forpussoorten zijn er de laatste jaren nogal wat grijsruges geïmporteerd maar dit wordt toch wel wat minder en zullen we steeds meer aangewezen zijn op hier gekweekte exemplaren. De verzorging van deze vogels is niet moeilijk. Ik geef ze een zaadmengsel voor grote parkieten met een maal in de week een stukje trosgierst. Vervolgens eivoer vermengd met wat universeelvoer en hierin wat fijn gemalen rozenbottel en wat gekiemd zaad. Dit wordt heel goed door ze opgenomen. Ik heb jaren lang geprobeerd ze ook fruit te laten eten maar wat ze daar van opnemen is nauwelijks de moeite. Groenvoer, zoals andijvie en witlof gaat er iets beter in. Verse onkruidzaden worden door de vogels graag gegeten en af en toe ook wat lijsterbessen. Vanzelfsprekend hebben de vogels elke dag de beschikking over grit, maagkiesel, mineralen en eierdoppen.

Wat de behuizing betreft mag worden gezegd dat ze niet al te kieskeurig zijn. Ik kweek met deze vogels in broedkooien van 1 x 0,40 x 0,40 m maar ik heb bij verschillende kwekers gezien dat ze in kooien zaten die de helft kleiner zijn en al jarenlang goede resultaten met die vogels hebben.

Van het broedrip worden van deze vo-

gels merk je nauwelijks iets. Dit gaat heel rustig en geleidelijk. Als ik in de kooien de broedkastjes aanbreng kijken ze er in eerste instantie nauwelijks naar om dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Australische parkieten die veel nieuwsgieriger zijn en meestal direct opgewonden raken. Meestal gaan de grijsruges tot broeden over na 4 tot 5 weken nadat ik de nestkastjes heb aangebracht. Deze nestkastjes zijn 25 x 14 x 14 cm met op de bodem een laagje turfstrooisel. Een legsel varieert van 4 tot 8 eieren, meestal 6 of 7, maar ik heb ook wel legsels gehad van 8 of 9 eieren die allemaal bevrucht waren, goed uitkwamen en de jongen goed groot werden gebracht. Gemiddeld drie broedsels per seizoen met ongeveer 15 jongen is geen zeldzaamheid. Ik heb eens een jaar gehad dat ik van drie koppels 65 jongen kweekte.

Het zijn over het algemeen zorgzame ouders welke hun jongen zonder uitzondering uitstekend groot brengen. Wel zijn ze wat agressief zodat het als er meerdere bij elkaar zitten wel oppassen is. In het verleden heb ik wel eens kanibalisme meegemaakt.

Ook voor de tentoonstelling zijn het uitstekend geschikte vogels die heel vaak vrij hoog in de punten zitten. Wel is het zo dat de grijze kleur op het rugdek door de keurmeesters nogal eens verschillend wordt beoordeeld en dat kan wel eens een verschil van 3 punten geven. Wat meer eenheid zou wat dat betreft wel fijn zijn.

VOGEL '85

meer dan 8000 vogels in honderden soorten.
De GROOTSTE NATIONALE VOGELSHOW in Nederland
Van 10 t/m 13 januari 1985
in HET TURFSCHIP te BREDA
Een NBvV-show, altijd nieuw, altijd boeiend.

Geopend:

Donderdag 10/1 van 14-22 uur
Vrijdag 11/1 van 10-22 uur
Zaterdag 12/1 van 10-18 uur
Zondag 13/1 van 10-17 uur

Krombeklijsters

prof dr Anthonie Stolk

Zoals de naam aangeeft hebben de met de katvogels en spotlijsters verwante krombeklijsters een kromme snavel. Deze is bijzonder geschikt om draadwormen en bodeminsekten zoals sprinkhanen, kevers en rupsen buit te maken. Ze scharrelen daarvoor op de bodem rond en slagen er en passant ook in om een kikker of een hagedisje buit te maken. Overigens zijn ze ook op vlierbessen, Opuntia-cactusvruchten of -vijgen en een groot aantal andere vruchten verzot.

Het is een prachtig gezicht om de bruine krombeklijster **Toxostoma rufum** tussen de struiken bezig te zien, terwijl hij met zijn krachtige snavel de op de bodem liggende bladeren opzij werpt om op die manier de daaronder verborgen insecten bloot te leggen. Met een karakteristieke slag worden grotere insecten zo krachtig tegen de grond geslagen, dat zij dit doorgaans niet overleven. Dieper zittende insecten worden met de snavel opgegraven, zodat de bodem wel bijzonder efficiënt wordt geëxploreerd. De kop moet krachtig zijn om de slagen te kunnen opvangen en heeft in zijn functie wel wat weg van een stevige hamer.

Van de op het vasteland voorkomende soorten blijken er drie speciaal aan het

bodemleven aangepast te zijn en zonder uitzondering leven ze in bij uitstek droge gebieden. Het zijn de Le Conte's krombeklijster **Toxostoma lecontei**, de Crissals krombeklijster **Toxostoma dorsale** en de Californische krombeklijster **Toxostoma redivivum**. Het zijn gespecialiseerde gravers die de insecten behendig uit de bodem weten te krijgen en zo sterk aan dit grondleven aangepast blijken te zijn dat het uitgesproken slechte vliegers zijn geworden. De Bendire's krombeklijster **Toxostoma bendirei** en de bruine krombeklijster prikken ook wel in de grond, maar door de drie genoemde soorten worden complete tunnels gegraven om op mijnwerkerachtige manier bij de prooi te komen. Een verschillend voedselgedrag dat

een direkt gevolg is van een verschil in snavelbouw en niet van een verschil in gewoonten. Door beide groepen wordt immers met de snavel in de bodem gehamerd.

Bij de gravende soorten komen sterker gekromde, langere snavels voor om de aarde behoorlijk los te maken en voldoende rul te krijgen. Halsspieren en schedel blijken ook hier sterker te zijn. De bevestiging van de snavel is daarvoor steviger geconstrueerd, zodat voor het hameren meer kracht kan worden geleverd. Ook de wervelkolom is met het oog daarop in aanzienlijke mate versterkt.

Het nest van de krombeklijsters wordt zowel door de man als de vrouw in cactussen of doornstruiken gebouwd. Het

bevindt zich nooit ver van de grond en kan zelfs op de grond zijn gelegen. Van twijgen, bladeren en grasstengels wordt een stevig mandje gevlochten, dat met wortelvezeltjes, gras en vochtige aarde wordt bekleed. Het aantal groenachtige, bruingevlekte eitjes is doorgaans vier of vijf, terwijl de Caribische soorten er slechts twee of drie blijken te leggen. Het broeden wordt ongeveer dertien of veertien dagen door het vrouwtje gedaan, terwijl in sommige gevallen ook het mannetje wel eens invalt. De jongen worden door beide partners verzorgd, terwijl deze ook gemeenschappelijk de in het territorium binnendringende vreemden verjagen.

De jongen verlaten na tien tot twaalf dagen het nest en blijken daarna nog slechts door het mannetje gevoerd te worden. Hij houdt op die manier het gezinsverband nog een tijdlang in stand, zodat het vrouwtje bij wijze van spreken de handen vrij heeft om een tweede nest met een nieuw broedsel te beginnen.

De bruine krombeklijster heeft zijn voorkeursgebied in bosranden in de omgeving van bouwland. Veel struikgewas en dichte ondergroei zijn voor hem vereist, zodat hij in het verborgene aan zijn voedsel kan komen. Als bosvogel kan hij heel schuw zijn, maar evenals de merel *Turdus merula* kan hij plotseling bij huizen veel vrijer zijn en accepteert hij wel degelijk de mens. Een duidelijke tegenstelling in het gedrag die ook bij andere soorten wordt gevonden: bij de Bendire's krombeklijsters bijvoorbeeld, die in Noordwest-Mexico en Californië in droge terreinen leven, waar creosoot en cactussen zo goed als de enige vegetatie blijken te zijn.

De trilvogel *Cinlocerthia ruficauda* en de witborstkrombeklijster *Ramphocinclus brachyurus* zijn helaas sterk achteruitgegaan, waarschijnlijk als gevolg van het voedsel zoeken op de grond en het onder in de struiken leven. Daar moeten ze immer als een gemakkelijke prooi voor geïmporteerde rovers zoals ratten worden beschouwd. Daarentegen komen de beide andere westindische krombeklijsters gelukkig nog vrij algemeen in grote aantallen voor, vermoedelijk omdat ze meer in bomen leven en daardoor minder kwetsbaar zijn.

De vanuit de dichte vegetatie gebrachte zang van de bruine krombeklijster blijkt bijzonder opmerkelijk te zijn. Deze is wat dit betreft wel wat met die van de spotlijsters te vergelijken en doet werkelijk niet veel voor deze meesterzanger onder. Men zou hem als een

goede tweede kunnen beschouwen.

De zang is uit allerlei melodieuze frasen opgebouwd, maar in tegenstelling tot die van de spotlijster wordt elke frase slechts tweemaal herhaald in plaats van vele malen. De zang van andere vogels wordt ook geïmiteerd, maar niet zo fantastisch als de spotlijster dit kan doen. De struikkrombeklijster *Oreoscoptes montanus* en de Californische krombeklijsters staan eveneens als uitstekende zangers bekend.

Krombeklijsters blijken in vergelijking met hun verwanten meer bodemvogels te zijn. In verband met het bodemfourageren kunnen ze hippen en heel snel rennen. Het zijn slechte vliegers, wat op het eerste gezicht al aan de korte vleugels is te zien. Gewoonlijk wordt slechts over korte afstanden gevlogen, maar dit neemt niet weg dat de noordelijke populaties van de bruine krombeklijster in de winter naar het zuiden trekken om in de zuidelijke staten te overwinteren.

Krombeklijsters zijn geen kleurige vogels. Ze zijn lijstergroot en hebben een dofbruin verenkleed en een lange staart.

Op de grond van hun verenkleed worden de krombeklijsters in twee groepen verdeeld. Daarvan zijn de bruine struikkrombeklijsters en de langsnavelkrombeklijsters bruin aan de bovenkant met twee witte vleugelstrepen, terwijl de witte onderkant van opvallende donkere vlekken is voorzien. De overige soorten blijken een meer uniform gekleurd verenkleed te hebben.

Het merendeel van de soorten wordt in het westelijk deel van de Verenigde Staten aangetroffen, vooral in het droge zuidwesten. Enige soorten (de Californische krombeklijster bijvoorbeeld) blijken een uiterst klein verspreidingsgebied te hebben. Een uitzondering wordt door de bruine krombeklijster gevormd, want deze komt in de oostelijke staten tot zelfs in Canada voor.

Nog enige soorten. Allereerst de wat grotere mexicaanse krombek- of kromsnavelspotlijster *Toxostoma curvirostre*, die kenbaar is aan de bijzonder fijne gebogen snavel. Wordt hier slechts weinig in volières gezien. Aan het begin van deze eeuw vonden enige importen plaats, vooral in Duitsland. Het legsel bestaat uit vier blauwgroene bruingspikkelde eitjes, die hoofdzakelijk door het vrouwtje worden bebroed, maar de jongen worden door beide ouders gevoerd.

De langsnavelspotlijster *Toxostoma longirostre* uit Oost-Mexico en de Californische krombekspotlijster *Toxosto-*

ma redivivum. De laatste is een dertig centimeter lange geelbruine vogel, die dichte bossen vermijdt en zijn voedsel voornamelijk op de grond zoekt.

In het westindische gebied komen vier soorten krombekspotlijsters voor, waarvan twee zo zeldzaam zijn dat ze dreigen uit te sterven. De trembler of sidderspotlijster *Cinlocerthia ruficauda* komt in de bossen van de kleine eilanden voor en wordt in het merendeel van zijn vroegere gebieden niet meer gevonden. Beven en rillen vormen bij deze soort een wonderlijke gedrags-handeling, die nog niet is verklaard.

De witborstspotlijster *Ramphocinclus brachyurus* wordt alleen op de eilanden St. Lucia en Martinique aangetroffen en is momenteel bijzonder zeldzaam geworden. De onderkant is wit en de bovenzijde bruin. Doet met zijn staartwippen en gekwetter aan een winterkoning denken.

De achteruitgang van de sidder- en witborstspotlijster blijkt vooral een gevolg te zijn van de import van kleine roofvanden en het omhakken van wouden.

De witoogspotlijster *Margarops fuscatus* is niet zo zeldzaam en komt van de Bahama-eilanden tot een aantal eilanden in het zuidelijke Caribische gebied voor. Ook de schubborstspotlijster *Margarops fuscus* van de Kleine Antillen wordt gelukkig nog in behoorlijke aantallen gezien. Het zijn dan ook boomvogels die minder door op de bodem levende roofvijanden (ratten vooral) worden gedecimeerd.

De voortplanting van deze eilandbewonende soorten blijkt langzaam te verlopen. Het aantal eieren per legsel bedraagt slechts twee of drie, wat de helft is van het aantal dat de op het vasteland levende soorten laten zien.

Toxostoma-soorten mogen in de Verenigde Staten niet worden gehouden. Via Midden- en Zuid-Amerika zijn ze echter in de Europese volières terechtgekomen. Met het oog op hun natuurlijk milieu vragen ze een dichtbeplante voliëre met veel afgevalen blad op de bodem. Daar ze de aanwezigheid van water zeer op prijs stellen, moet voor een behoorlijke vijver worden gezorgd. Behalve het gebruikelijke voedsel moet het menu met bessen, wormen en insecten worden aangevuld.

Illustratie

1. Nest van de bruine krombeklijster met drie sperrende hongerige jongen en een ouderdier. Het nest wordt op of vlak boven de grond van twijgen, bladeren en grasstengels gebouwd met een bekleding van wortelvezeltjes, gras en vochtige aarde.

usel

De

Voorgeschiedenis van de vogels

Honderdvijftig miljoen jaar geleden (in het Jura-tijdperk) hadden de reptielen hun hoogtepunt wat ontwikkeling, aantal en grootte betreft, bereikt. Reuzen van zeventwintig meter lengte (de Brachiosaurus uit Oost-Afrika bijvoorbeeld,) waarvan het gewicht op ongeveer veertigduizend kilogram wordt geschat en iedere poot bijgevolg een vrachtje van tienduizend kilogram had te torsen) konden ontstaan, maar op een gegeven moment was (evenals bij onze menselijke culturen) de heerschappij voorgoed voorbij. In die periode ontstonden ongeveer gelijktijdig twee nieuwe klassen van gewervelde dieren, die eerst heel onaanzienlijk waren, maar in de toekomst veel van zich zouden laten horen. Het waren de zoogdieren en de vogels. De eerste leverden uiteindelijk als klap op de vuurpijl ons mensen op (de vogelliefhebbers inclusief), en de laatste de dieren die zij voor hun genoeg in kooien en voliëres houden. Voldoende reden, lijkt ons, om eens wat op de voorgeschiedenis van de vogels in te gaan.

Het leven op aarde heeft een onvoorstelbare tijd achter de rug. Willen wij iets begrijpen van de gebeurtenissen, die tot het ontstaan van het grote aantal vogels en andere levende wezens hebben geleid, dan moeten wij toch enig begrip hebben van de onvoorstelbare leeftijd van de aarde, alsmede van de tijdsduur van het leven op deze planeet. Grofweg neemt de geschiedenis van de mens als mens een periode van een miljoen jaar in beslag: een tijdsduur, die zich moeilijk laat meten met onze gebruikelijke maten zoals dagen, weken, maanden, jaren en eeuwen. In het licht van de tijdsduur van het leven op aarde blijkt een miljoen jaar niet meer dan een moment te zijn. Tussen twee en drie miljard jaar geleden is het eerste leven op aarde ontstaan en volgens de meest nauwkeurige gegevens was deze toen zonder twijfel al meer dan twee miljard jaar oud.

Door de deskundigen wordt de geschiedenis van de aarde in tijdperken verdeeld, waardoor de opeenvolging

van de belangrijkste gebeurtenissen wordt weergegeven. Elk tijdperk wordt door bepaalde verschijnselen in de

prof. dr. Anthonie Stolk

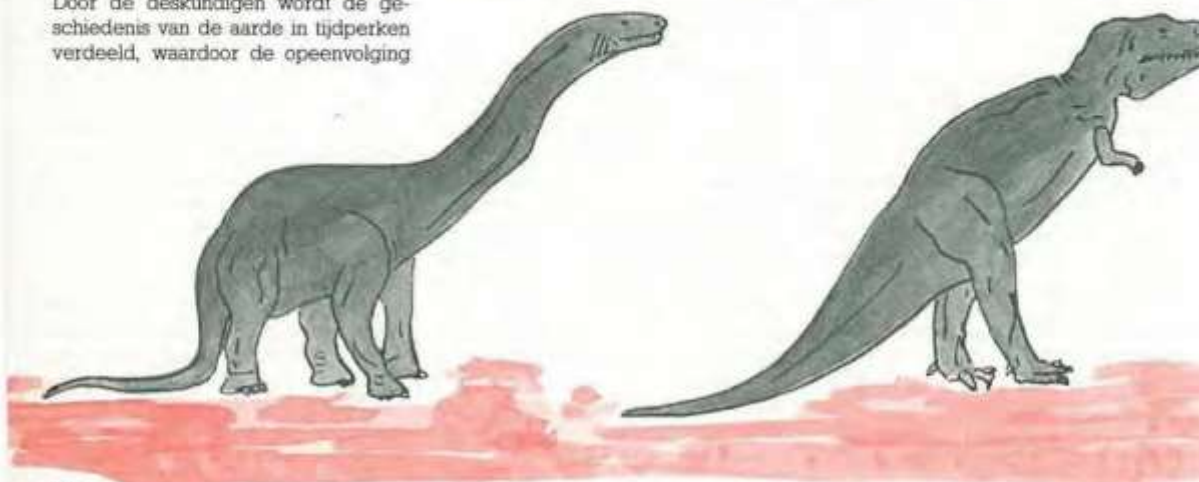
aardkorst gekenmerkt, alsook door bepaalde groepen van planten en dieren die toen leefden. Zo heeft men voor de meest grove verdeling de term **era** gekozen. De verschillende era's blijken een verschillende tijdsduur te hebben, maar in elk geval is die langer dan honderd miljoen jaar. Met uitzondering van het Kenozoïcum, de era waarin wij leven en die nog steeds voortduurt.

Elke era wordt in kortere tijdperken onderverdeeld, die **periodes** worden genoemd. De periodes van het Kenozoïcum, het tijdperk waarvan wij als gevolg van zijn jeugd het meeste weten, zijn

nogmaals onderverdeeld en wel in **tijdvakken**. Worden versteende resten van levende wezens gevonden (de zogenaamde **fossielen**), dan kunnen zij met behulp van de aardlagen waarin zij voorkomen, in verband met de tijdschaal worden gebracht.

Nu zijn alle levende wezens in een stelsel of systeem samengevoegd en willen wij een overzicht van de geschiedenis van het leven op aarde hebben, dan dienen we daarmee enigszins op de hoogte te zijn. We hebben dan als het ware een gemeenschappelijke taal, die nodig is om te kunnen spreken over gebeurtenissen en feiten, waarvan we ons goed beschouwd geen voorstelling kunnen maken. De Zweedse plantkundige Carolus Linnaeus (Carl von Linné) deed in 1735 zijn belangrijke boek **Syste^ma Naturae** verschijnen, waarin in principe het thans gebruikte systeem van de indeling van planten en dieren wordt gegeven. Het systeem van Linnaeus blijkt even eenvoudig als doeltreffend te zijn: het berust op het indelen van de levende wezens in voortdurend kleinere groepen, waarvan de leden binnen de groep een steeds grotere overeenkomst met elkaar vertonen. Allereerst wordt de levende natuur in drie rijken verdeeld.

Eëncelligen: kleine, uit één cel bestaande levende wezens, die niet worden onderscheiden in plantaardig of dierlijk. Plantenrijk: alle planten. Dierenrijk: alle dieren. De eerste onderverdeling is die in **hoofdafdelingen** of **phyla**, waarvan er in het dierenrijk 22 zijn; die van de sponzen bijvoorbeeld, de stekelhuidigen (zeeëgels, zeesterren, zeelies en verwanten), de weekdieren (slakken,

mossels, oesters, inktvissen), de geleedpotigen (insekten, schaaldieren, kreeften). Het is ons hier echter om de hoofdafdeling van de chordadieren te doen, die alle dieren met een wervelkolom (de zogenaamde gewervelde dieren) omvat.

Een hoofdafdeling wordt in **klassen** onderverdeeld. Bij de gewervelde dieren zijn de klassen die van de vissen, de amfibieën, de reptielen, de vogels en de zoogdieren.

De volgende onderverdeling is die in **ordes**. Binnen de klasse van de vogels bestaan er 26 ordes, waarvan wij de orde van de zangvogels als voorbeeld kiezen. Met opzet overigens, want het grootste aantal kooi- en voliërevogels behoort hiertoe.

Dan volgt de **familie**. Zo blijkt één van de vele zangvogelfamilies die van de lijsterachtigen **Turdidae** te zijn, die alle echte lijsters omvat. Het **geslacht** is de volgende kleinere groepering. Eén van de geslachten van de lijsterachtigen is het geslacht **Turdus** of lijster. Voegen wij aan de geslachtsnaam **Turdus** de aanduiding **philomelos** toe, dan hebben we op wetenschappelijke manier een soort van een naam voorzien.

Turdus philomelos is de wetenschappelijke benaming van de bekende, ook in ons land inheemse zanglijster. Samenvattend kunnen we zeggen: de zanglijster is een vogel, die verwant is aan andere leden van de lijsterfamilie; die lijsters zijn verwant aan alle zangvogels (orde); alle zangvogels zijn vogels (klasse); alle vogels hebben een wervelkolom en behoren bijgevoegd tot de hoofdafdeling van de chordadieren, die op zijn beurt tot het dierenrijk behoort. Op dezelfde manier behoort tot het geslacht **Turdus** de grote lijster **Turdus viscivorus**, de beflijster **Turdus torquatus**, de roodbuiklijster **Turdus rufiventris**, de roodkeel- of Bechsteijnlijster

Turdus ruficollis, de Cubaanse lijster **Turdus plumbeus**, de kramsvogel **Turdus pilaris**, de olijf- of Kaapse lijster **Turdus olivaceus**, de naaktooglijster **Turdus nudigenis**, de roodborstlijster **Turdus migratorius**, de merel **Turdus merula**, de acacialijster **Turdus lutescens**, de koperwiek **Turdus iliacus**, de witkeelijster **Turdus albicollis**. Soms wordt nog een verdeling in **ondersoorten** gemaakt: zo bijvoorbeeld bij de roodkeelijster, waarbij de roodkeelijster **Turdus ruficollis ruficollis** en de zwartkeelijster, **Turdus ruficollis atrogularis** worden onderscheiden. Hier ziet u wat er alleen al aan de lijsterachtigen vast zit en zult u begrijpen dat er deskundigen zijn, die zich slechts met deze vogels bezighouden.

Overigens is het door Linnaeus ontworpen systeem in werkelijkheid wat ingewikkelder dan hier weergegeven. Er bestaan niet alleen **ondersoorten**, maar ook **subphyla** (onderdelen van de phyla, maar boven de klassen) en **superordes** (boven de ordes, maar binnen de klasse) en zo vervolgens. De gewervelde dieren blijken een **afdeling** of subphylum van de **hoofdafdeling** chordadieren te zijn. Al die onderverdelingen hebben echter betrekking op kleinere details van de rangschikking en kunnen worden weggelaten om de grote lijn van de indeling niet onnodig onduidelijk te maken.

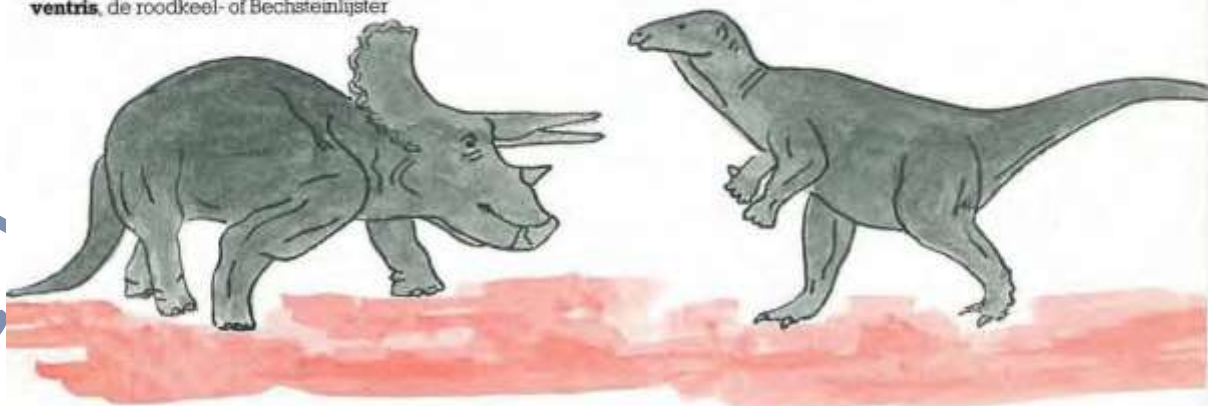
Latijnse woorden worden (ongeacht de herkomst) voor het geven van de wetenschappelijke namen gebruikt. Ze worden over de hele wereld erkend en worden algemeen gebruikt, want ze zijn nu eenmaal genormaliseerd door de internationale regels op het gebied van de dierkundige naamgeving. Kent men ze eenmaal, dan zijn wetenschappelijke namen in principe eenvoudiger dan een

veelheid van verschillende namen aan één soort gegeven in verschillende landen of zelfs in verschillende delen van één land.

In de tijd toen Linnaeus zijn systeem ontwierp, ging hij uit van het principe, dat alle levende wezens oorspronkelijk in groepen voorkomen, waarbinnen alle individuen meer met elkaar overeenkomen dan met de individuen van andere groepen. Het enige wat door hem en ook door zijn tijdgenoten hierin werd gezien, was dat de Schepper in Zijn oneindige wijsheid voor elke groep een verschillend grondplan had gebruikt en binnen de groep slechts kleinere verschillen had aangebracht.

Charles Darwin deed in 1859 zijn **Het ontstaan van de soorten (On the Origin of Species)** verschijnen. Als gevolg van dit baanbrekend werk werd het begrip **evolutie** geleidelijk aanvaard als verklaring voor de vrijwel onvoorstelbare verscheidenheid van de levende wezens. Voor de verschillen blijkt dit eveneens als voor de overeenkomsten te gelden. Deze volslagen ommekeer in het biologisch denken had tot gevolg dat de indeling van Linnaeus plotseling een heel nieuwe betekenis kreeg. Het indelingssysteem bleek niet alleen een handig en ordelijk middel voor het catalogiseren van de levende wezens te zijn, maar tevens een weergave van de verwantschap tussen de verschillende groepen. Uitgaande van gemeenschappelijke voorouders waren zelfs hun ontwikkelingslijnen in het systeem terug te vinden.

Uitgebreid materiaal van versteningen wordt voor het eerst ongeveer vijfhonderd miljoen jaar geleden (in het oudste deel van het Cambrium) gevonden. Momenteel is een vrijwel doorlopende reeks van versteningen vanaf die tijd

tot op heden beschikbaar. Uiteraard zijn op verschillende plaatsen fossielen verloren gegaan (verreweg het overgrote deel overigens), maar het is absoluut niet nodig om alle schakels van een ketting te kennen om te weten dat die ketting inderdaad heeft bestaan. Vandaag de dag is de situatie zodanig, dat nog steeds nieuwe schakels worden gevonden, die nu eens met meer dan eens met minder moeite in de bestaande reeksen kunnen worden ingepast.

Het eerste leven op aarde moet ontstaan zijn vier of vijf maal zo lang als het Cambrium nu tot het verleden behoort. In de gesteenten van de Precambrische era zijn versteende wieren gevonden. Nu zijn wieren wel zeer primitieve planten, maar ze zijn toch heel wat verder ontwikkeld dan de oorspronkelijk bestaande levensvormen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken moet een groot aantal miljoenen jaren nodig zijn geweest. In Precambrische lagen zijn weinig versteningen gevonden, waarvan kan worden aangenomen, dat ze van dierlijke oorsprong zijn. In zeer oude Cambrische lagen treft men echter versteningen van geleedpotigen aan, de hoogst-ontwikkelde klasse van de ongewervelde dieren. Voordat dit punt werd bereikt, moeten er ongetwijfeld miljoenen jaren verlopen zijn. Vóór het eind van het Ordovicium zijn alle belangrijke hoofdafdelingen van het dierenrijk verschenen.

De oorsprong van de eerste levende wezens vond in de zeeën plaats. In de

wateren van de oceanen en zeeën krioelde het al bij wijze van spreken van plantaardig en dierlijk leven, voordat er enig leven op het land was te constateren. De planten zijn de noodzakelijke voorwaarde voor dierlijk leven en zij veroverden geleidelijk het land. De landplanten werden door ongewervelde dieren gevolgd en daar deze geleidelijk evolueerden, bleken ze in staat te zijn om te leven in de lucht in plaats van in water en konden zij zich voeden met de planten, die hen op het land waren voorgegaan. Deze eerste landdieren bleken de voorouders van de zwermen insecten en andere ongewervelde dieren te zijn.

De evolutie ging door en naarmate dit gebeurde, ontwikkelden de levende wezens steeds meer speciale eigenschappen, die hen in staat stelden om op zeer verschillende wijzen te leven. De variatie nam bijgevolg toe en die toenemende variatie bleek weer het uitgangspunt voor verdere variatie te worden, met als gevolg het ontstaan van levensvormen, die pasten in elke **nis** (wordt met een technische term **niche** genoemd), die het milieu maar te bieden had.

Groene planten gebruiken bij het fotosynthese-proces de energie van het zonlicht om met mineralen uit de bodem en gassen uit de atmosfeer de organische stoffen voor hun eigen opbouw te maken. Door de op die manier ontstane organische stoffen, waarin energie is vastgelegd, wordt het leven van de

plantenetende dieren mogelijk gemaakt en eveneens het leven van planten, die geen fotosynthese bedrijven: onder de hogere planten de soorten bremraap van het geslacht **Orobanche**, die er door het zo goed als geheel ontbreken van bladgroen bruin geel (geelwit uitzien). Planten maken op hun beurt het leven van vleeseters mogelijk en op die manier ontstaat een nauwe samenhang tussen alle levende wezens, een relatie die op onderlinge afhankelijkheid berust. Zo werden door de planten en de ongewervelde landdieren tal van mogelijkheden voor verder landleven geschapen, die tevoren nog nooit hadden bestaan. In steeds toenemende mate gingen de levende wezens verschillen van hun voorouders. De eerste amfibieën die tegen het einde van het Devoon een landleven gingen leiden, zijn uit bepaalde vleesvinnige vissen ontstaan.

Een andere ontwikkeling vond tijdens het Carboon plaats. Vanwege het grote belang daarvan voor de ontwikkeling van het leven op aarde is die zeker de moeite van het vermelden waard. Uit bepaalde primitieve amfibieën ontwikkelden zich de reptielen, waarbij een belangrijke aanpassing tot stand kwam. De eieren ontwikkelden een grote dooier als voedingsstof voor het groeiend embryo, alsmede ter bescherming van een stevige schaal, wat een groot aantal voordelen had ten opzichte van het ei van de amfibieën. Zelf bevatte het ei nu het waterige milieu, dat voor de ontwik-

Miljoenen jaren	Era's	Periodes	Tijdvakken	Levende wezens
0.01	Kenozoïcum	Kwartair	Holoceen	Mens
1			Fleistoceen	
12		Tertiair	Pliocene	Vogels en zoogdieren talrijk
29			Mioceen	
40			Oligoceen	
59			Eoceen	
122	Mesozoïcum	Krijt	Amfibieën talrijk	
152		Jura		
182		Trias		
203	Paleozoïcum	Perm	Reptielen talrijk	
258		Carboon		
313		Devoon		
350		Siluur		
430		Ordovicium		
510		Cambrium		
	Pre-Cambrium			Opkomst landdieren (amfibieën) Eerste gewervelde dieren (in het water) Fossielen of versteningen Ontstaan van het leven

keing van het embryo is vereist, terwijl de groter dooier bovendien een meer volledige ontwikkeling van het embryo mogelijk maakte. Het direkte gevolg hiervan was, dat jonge gewervelde dieren nu niet meer een lange periode van betrekkelijke hulpeloosheid als in het water levende larven behoeften door te maken. Door de gewervelde dieren behoeften de eieren nu niet meer in het water te worden gelegd: ze waren om zo te zeggen los gekomen van hun oude tehuis en op die manier kon het land volledig in beslag worden genomen. Dit was overigens een pioniersonderneming, tot op zekere hoogte vergelijkbaar met een reis naar de maan en als gevolg daarvan zijn onder meer de mens en de vogels tot ontwikkeling gekomen en kunnen wij als vogelliefhebbers ons verlustigen in onze belangwekkende dieren in volière of kooi. Toch wel iets om eens de aandacht aan te besteden, vindt u niet?

Illustraties

1. Wel geen voorouders van onze vogels, maar die zijn wel uit de stam van de reptielen ontstaan. Enige reuzenvormen: **a.** Plantenetende **Brontosaurus**, **b.** Vleesetende **Tyrannosaurus**, **c.** **Iguanodon**, **d.** de gepantserde en gehoornede **Triceratops**.

1. Hoe de lijsters in het systeem van het dierenrijk passen.

Euphorbia

De plant die we tijdens de kerstdagen graag in huis halen is genoemd naar Euphorbis, de lijfarts van koning Juba van Numidië. Deze arts zou hebben ontdekt dat aan het sap van een bepaald soort Euphorbia, geneeskrachtige werking moest worden toegekend.

In onze tijd halen we de Euphorbia in huis omdat het een dankbare plant is, die vooral in de sombere wintertijd met zijn vurig rode kleur figuurlijk voor wat warmte zorgt.

Tot het geslacht Euphorbiaceae behoren zo'n tweeduizend soorten, die afkomstig zijn uit: zowel gematigde, als tropische en subtropische gebieden van Europa, Afrika, Azië en Amerika.

De hierbij afgebeelde Euphorbia pulcherrima of kerstster vindt zijn oorsprong in het vochtig berggebied van Midden-Amerika en Mexico. Met de andere familieleden van dit geslacht heeft de kerstster gemeen, dat de bloemen onopvallend zijn, maar dat de schutbladen het aantrekkelijkste deel van de plant vormen.

In huis houdt deze plant van een zonnige en lichte standplaats, maar direkte zonnestralen, zelfs van het zwakke winterzonnetje, zijn beter te vermijden.

Geef de kerstster regelmatig handwarm water. Als men hem dan bovendien nog regelmatig besproeit zal men maandenlang plezier van de plant kunnen hebben.

Bron: Bloemenbureau Holland

Ik behaalde dit jaar verschillende prijzen op de tentoonstellingen, mede dankzij de goede adviezen in 'Onze Vogels'

Toch maar goed om lid van de NBvV te zijn . . .

use!

Zebravinken in 50 kleurslagen

Bruinwang

Een eigenschap van veel zebravinken-kwekers is om, wanneer er eenmaal een nieuwe mutatie is opgetreden deze zo snel mogelijk te kweken in zo veel mogelijk kleurslagen. In het vorige artikel is dit voor de wangmutatie echter al sterk afgeraden. Genetisch zijn nagenoeg alle kleurcombinaties mogelijk, soms hebben wij daarbij een beetje de factor 'geluk' nodig, maar meestal lukt een combinatie binnen enkele generaties. Uit het oog wordt echter vaak verloren wat wenselijk is en wat beslist niet wenselijk. Nu is mij persoonlijk wel eens kwalijk genomen dat ik soms bevoogdend verkondig wat men wel moet kweken en wat beslist niet, maar dat doe ik alleen met in mijn achterhoofd het gegeven dat bepaalde combinaties niet of nauwelijks meer herkenbaar zijn als zodanig. Wanneer wij als kwekers aan de hand van de ring moeten gaan proberen vast te stellen met welke kleurslag wij het te doen hebben, dan zijn wij als kwekers duidelijk verkeerd bezig. De bruinwang is zo'n kleurslag waarbij soms ongewenste kleurslagen zijn ingekweekt waardoor er nu bruinwangen zijn die voor de kwekers zoekplaatjes zijn geworden en die voor de keurmeesters soms helemaal niet meer te herkennen zijn. Om die reden: vraagt de NBvV de wangen dan ook alleen in het grijs en in het bruin, elke andere combinatie wordt dus eigenlijk op de voorhand afgewezen, althans niet gevraagd. Voor de experimenteel-kwekers is echter een gaatje open gelaten en wel klas 43.1 van het vraagprogramma van de NBvV.

Net als bij de grijswangen wordt van een bruinwang verlangd dat het dek nagenoeg wit is. Deze eis is vrij zwaar en vooral bij de mannen erg moeilijk te bereiken. Wanneer wij nu de bruinwang gaan combineren met een isabel, dan bereiken we daarmee dat het dek veel lichter zal gaan worden, dit mag dan wel als zeer positief worden ervaren. Als negatieve bijkomstigheid zal de oogstreep en de borsttekening zwak of zelfs helemaal verdwenen zijn.

Tekst: Hans Klören
Foto: Ton de Bruyn

Zo'n bruinwang zal dan mogelijk voor kleur meer punten krijgen, maar zal voor de tekening weer worden gestraft. Als "bruinwang isabel" zullen ze moeilijk herkenbaar zijn, zeker de poppen. De verwachting is dat zulke combinaties nooit veel punten zullen halen zodat het kweken ervan weinig zin heeft. De combinatie van bruin-(grijs)wang met de bleekrugfactor kan soms voor heel aardige vogels zorgen. Of deze combinatie in het vraagprogramma zal worden opgenomen hangt voor een groot gedeelte van de zebravinken-kwekers zelf af. Wanneer zij in staat zijn mooie bleekrug wangen te kweken dan worden ze na een tijdje wel opgenomen in vraagprogramma. Anders lijkt het mij te gaan met de combinaties van de wan-

gen met de zwartborstfactor. Deze combinaties wijken zo weinig af van de normale wangen dat ik niet verwacht dat de zwartborst grijs- of bruinwang snel als tentoonstellingsvogel hoog zal worden gewaardeerd. Wanneer u de bruinwangkweek wilt aanpakken, kunt u het beste een bruinwang paren aan een normaal bruine met o.a. een volle oogstreep. Bovendien blijkt vaak dat de normaal bruinen die veel te "koud" van kleur zijn zich het beste lenen voor de paring aan bruinwangen. Reeds in de eerste generatie kweekt u bruinwangen waarmee u verder kunt bouwen. Wanneer u van een grijswang moet uitgaan om bruinwangen te kweken, kunt u het beste een grijswang pop paren aan een normaal bruine man. Alle poppen uit een dergelijke paring zijn bruin en de helft van deze poppen zijn bovendien bruinwang. Wordt nu zo'n bruinwang pop gepaard aan een normaal bruine man, dan kweekt u ook bruinwang mannen. Voor de verdere kweek is het van belang die bruinwangen te nemen die het minste roodbruin in de wangvlek laten zien, door selectie kunt u dan goede bruinwangen kweken.

Ook de paring bruinwang x bruinwang is mogelijk zonder dat er van letaliteit sprake is. Of de dubbel-factorige bruinwangen beter aan de standardeisen voldoen is nog niet te zeggen - daar zijn ze nog te gering in aantal voor gekweekt - ik verwacht het overigens wel. Al met al is ook deze kleurslag bij de zebravinken de moeite waard om mee te kweken.

usel

Alweer een handvol onbevuchte eieren waarom... en wat er aan te doen.

„Onbevuchte eieren”, een veel gehoorde klacht. Meestal zijn het eitjes van de eerste ronde. In de vrije natuur komen onbevuchte eieren praktisch niet voor.

Het broedrijp worden van vogels is een ingewikkeld proces dat zich in het vogellichaam afspeelt.

Er zijn 4 factoren die daarop invloed hebben; tijd, licht, temperatuur en voeding.

Tijd: Hiermee bedoelen we de tijd tussen het laatste broedsel en het eerste legsel van dit seizoen. Dus de rustperiode. Zorg dat die periode lang genoeg is.

Ook met té jonge vogels kun je niet kweken, maar dat weet je zelf.

Licht en Temperatuur zijn nodig om het broedrijp worden van de vogels in gang te zetten. Het is een langzaam proces dat een flink aantal weken duurt. Het forceren met licht en temperatuur heeft dus geen enkele zin. Breng langzaam dus meer licht en hogere temperatuur in de kweekruimte.

Voeding: Via een goede voeding kun je de konditie van de vogels beïnvloeden. De vogels moeten aan de eieren alle stoffen mee kunnen geven, zodat het ei zich kan ontwikkelen tot een sterk, levensvatbaar jong.

CéDé eivoer en **CéDé Mix** bevatten alle noodzakelijke voedingsstoffen in de juiste verhou-

ding zoals hoogwaardige eiwitten van dierlijke en plantaardige oorsprong alsmede die vitamines, mineralen en sporenelementen die ze juist nodig hebben.

Een optimale broedconditie wordt bereikt wanneer we bij de verzorging van de vogels rekening houden met de factoren tijd, licht, temperatuur en **CéDé eivoer** en/of **CéDé Mix**.

Pas dan behoren onbevuchte eieren tot het verleden.

CéDé

CéDé Vogelvoerders b.v.
Tilburg. tel. 013-352621

De /

Gould in Blauw

Jarenlang is het artikel over de blauwe Gouldamadine in mijn burola blijven liggen. Het is nu schijnbaar in grotere aantallen voorkomen van deze mutatie heeft mij doen besluiten een deel van betreffende artikel te publiceren. De bij dit artikel geplaatste dia's zijn gemaakt bij mijn clubgenoot, Pleun Bevaert die momenteel niet meer in bezit is van deze vogels.

In het verleden en ook nu nog worden z.g. zeegroene Gouldamadines als blauwe aangeboden. Het gaat hier echter om een andere mutaties (z.o.). Bij de blauwe Gouldamadine valt de carotinoïde kleurstof weg. Dit geldt voor zowel de gele als de rode kleur. De kopkleur is dus zwart of wit afhankelijk van het feit of we met een zwartkop, dan wel met een rood- cq geelkop Gould te doen hebben. De witte kopkleur kan in meer of mindere mate een zwarte bijkleur bezitten, die wellicht bij de poppen sterker is dan bij de mannen. De borstkleur is vrijwel normaal van tint, aangezien de phaeomelanine niet wordt aangetast. De buik is zuiver wit, vaak is een smalle beigeachtige overgangszone te zien op de scheiding met de borst, waarschijnlijk veroorzaakt door het uitlopen van de phaeomelanine. De rug is donkerblauw, de band tussen masker en mantel lichtblauw. De snavel is egaal hoornkleurig buiten de broedtijd, zonder gele of rode punt. De verervingswijze van deze mutatie is autoomaal en recessief.

Enkele opmerkingen.

Het wegvallen van de carotinoïde heeft geen invloed op de geelmaskerfactor. Aan het uiterlijk van de blauwe Gould is aan - dan wel de afwezigheid van deze mutatie niet te zien. Een wit of zwart masker kan genetisch zowel rood als geel zijn. Ook de snavelpunt geeft geen nadere informatie hierover (z.b). Door het bijhouden van een goede administratie en/of het opzetten van proefparingen is dit te achterhalen. In combinatie met de witborstfactor zijn vogels te fokken die aan de onderzijde volledig wit zijn, met witte of zwarte maskers en blauwe bovenzijde. Een volledig nieuwe verschijningsvorm. Zeer sterk opgebleekte vogels krijgen we als we boven genoemde kleurcombinatie uitbouwen met de pastelfactor

(zie O.V. 1973 blz. 261). Witte vogels met een licht blauwe was is het gevolg.

Tekst en foto's: John van Eerd.

Laten we de witborstmutatie vervallen, krijgen we vrijwel witte vogels met een diep paarse borst. Schitterend. Albino's ontstaan uit de combinatie carotinoïde beletter + melaninebeletter. Deze laatste heb ik bij de Gould nog niet gezien. De witborstfactor speelt hierin geen rol, omdat deze alleen de phaeomelanine vorming belet. Iedere nieuwe mutatie biedt een scala aan nieuwe mogelijkheden. Niet alle combinaties zullen even geslaagd zijn. Met zorg zullen we genetische zuiver-

heid van onze stamvogels in het oog moeten houden.

Blauw en Zeegroen.

Meer dan 18 jaar geleden heb ik de zeegroen mutatie bij liefhebbers gezien. Erg populair is deze echter niet geworden. In hoeverre blauw en zeegroen veranderingen zijn binnen een zelfde gen of gencomplex is mij niet bekend. Door proefparingen is zo'n relatie vast te stellen (z.o.). Multiple alleles, zoals deze dan worden genoemd, komen vaak voor. De geelmasker en de blauwe mutatie bij de grasparkiet zijn hiervan voorbeelden. Vaak worden deze mutatiereeksen niet onderkend. Bij de kanarie is ongetwijfeld een soort gelijke relatie tussen de verschillende melanine-belettende en reducerende fak-

toren, een albinoreeks dus, en tussen de verschillende eumelanine en phaeomelanine reducerende factoren. (de Vogelwereld jrg. 83/84 blz 130 e.v. betreffende koppeling 1e reductie faktor en satinet). Ik heb sterk het vermoeden dat de zeegroene en de witmaskermutatie bij *Agapornis roseicollis* een multible allele reeks is, evenals de zeegroene (abusievelijk veelal pastel genoemd), witborst en blauwe mutaties bij de Splendidparkiet. Van de eerste soort ben ik, van de tweede ben ik, samen met Toon Jacobs proefparingen aan het opzetten.

Beckman gebruikt, in navolging van Taylor, voor de carotinoïde beletter het symbool b, b van Blauw, blue bleu enz. enz. Het resultaat van de belettering van carotinoïde afzetting is een aantal vogelsoorten een blauwe inplaats van groen lichaamskleur. Het is verwarrend de mutatie een naam te geven die gekoppeld is aan het uiterlijke effect dat bij een beperkte groep vogels optreedt, en voorbij te gaan aan het werkelijke werking van de mutatie, die universeel is. Beletter carotinoïde zou een betere aanduiding zijn.

Hutt (1953) geeft voor deze faktor bij

hoenders het w-symbool. Hier is het echter een autosomaal en dominant werkende faktor. Bij de in liefhebbers kringen meest voorkomende vogelsoorten is deze faktor steeds autosomaal en recessief werkend gebleken. Het b-symbool wordt bij hoenders gebruikt voor de faktor die de ritmische afzetting van kleurstof in de veer verzorgt (Bij cavia's, muizen en konijnen wordt het b-symbool gebruikt voor de zwart-/bruineumelanine kompleks). Dit alles vanuit wetenschappelijke onderzoekingen. Omdat het c-symbool algemeen wordt gebruikt om mutaties in de albinoreeks aan te geven kies ik voor het verdere verloop van dit artikel voor het w-symbool. w+ carotinoïde w = belettering carotinoïde. Door toevoeging van een lettersymbool kunnen we de multible alleles aanduiden h.v, wz = gedeeltelijk belettering carotinoïde.

Voor zover bekend is er geen koppeling tussen de carotinoïde beletters en de andere, bij de gould opgetrede mutaties.

Deze mutaties zijn dus zonder meer met elkaar te combineren (z.b.). Willen we vaststellen of blauw en zeegroen multible allele vormen of onafhankelijk van elkaar vererven, moeten we proefparin-

gen opzetten. We geven in eerste instantie beide mutaties een afzonderlijk symbool,

blauw w = volledig reductie carotinoïde

zeegroen pw = gedeeltelijk belettering carotinoïde.

Zeegroen × Blauw = (beide recessief t.o.v de wildallele)

1) 100% wilddeur (normale gould); dan vererven beide mutaties onafhankelijk van elkaar. Ze vormen geen multible alleles.

2) Vertonen allen een tussen blauw en zeegroen liggende kleur, dan vormen beide mutaties een toestansverandering van een gen. of genkompleks, dus multible alleles.

3) Verschijnen er naast wilddeurvogels ook zeegroene en of blauwe, dan is een van beide vogels split voor de andere kleur; zeegroen split voor blauw of blauw split voor zeegroen afhankelijk van de uitkomst. Algemeen geldt dan toestand 1.

4) Komt er een van beide kleurtipe voor dan is binnen de multible allelereeks de ene mutatie sterker dan de andere. De albino-reeks bij cavia's en muizen is hiervan een voorbeeld.

In geval 1) bestaat de mogelijkheid dat de genoemde mutaties wel op hetzelfde chromosoom liggen, dus gekoppeld zijn, maar verschillende genen beïnvloeden. Door het optreden van een crossing-over, kunnen dan in een latere generatie, hoewel in veel mindere mate dan in geval 1a, beide factoren in een vogel.

Vele proefparingen over een reeks van jaren zijn soms nodig om de juiste verervingsgang vast te stellen. Zonder inzicht in de verervingsregels, de relatie ervan met de vormingsprocessen en een goede boekhouding, is het een moeilijk te doorgronden probleem.

Het voorgaande vertaald naar formules, geeft het volgende beeld, (steeds, zeegroen × blauw)

- 1) a; Onafhankelijk van elkaar vererven de factoren;
- b; Gekoppelde factoren;
- 2) Multible allele; (zie ook 4)
- 3) Een van beide of beide vogels zijn split voor de andere kleur;

1a) ONAFHANKELIJK VAN ELKAAR VERERVENDE FAKTOREN;

$$\frac{z^b b^+}{z^b b^+} \times \frac{z^{b^+} b}{z^{b^+} b} \rightarrow 100\% \frac{z^b b^+}{z^b b^+} = \text{groen/blauw en zeegroen}$$

b) GEKOPPELDE FAKTOREN;

$$\frac{z^b b^+}{z^b b^+} \times \frac{z^{b^+} b}{z^{b^+} b} \rightarrow 100\% \frac{z^b b^+}{z^b b^+} = \text{groen/blauw en zeegroen}$$

2) MULTIPLE ALLELE (zie ook 4).

$$\frac{b^z}{b^z} \times \frac{b}{b} = 100\% \frac{b^z}{b} \rightarrow \text{tussen zeegroen en blauw liggende}$$

3) EEN VAN BEIDE OF BEIDE (c) VOGELS ZIJN SPLIT VOOR DE ANDERE KLEUR.

$$\text{a) } \frac{z^b b^+}{z^b b^+} \times \frac{z^{b^+} b}{z^{b^+} b} \rightarrow 50\% \frac{z^b b^+}{z^{b^+} b} = \text{groen/blauw en zeegroen}$$

$$50\% \frac{z^{b^+} b}{z^b b^+} = \text{blauw/zeegroen}$$

$$\text{b) } \frac{z^b b^+}{z^b b^+} \times \frac{z^{b^+} b}{z^{b^+} b} \rightarrow 50\% \frac{z^b b^+}{z^{b^+} b} = \text{groen/blauw en zeegroen}$$

$$50\% \frac{z^b b^+}{z^b b^+} = \text{zeegroen/blauw}$$

$$\text{c) } \frac{z^b b^+}{z^b b^+} \times \frac{z^{b^+} b}{z^{b^+} b} \rightarrow 25\% \frac{z^b b^+}{z^{b^+} b} = \text{groen/blauw en zeegroen}$$

$$25\% \frac{z^b b^+}{z^b b^+} = \text{zeegroen/blauw}$$

$$25\% \frac{z^b b}{z^{b^+} b} = \text{blauw/zeegroen}$$

$$25\% \frac{z^b b}{z^b b^+} = \text{blauw maskeert zeegroen}$$

Bij deze laatste combinatie is zowel de volledige als de gedeeltelijke carotinoïde beletter dubbel aanwezig. Deze vogels zijn uiterlijk blauw, omdat de gedeeltelijke reductie van carotinoïde bij afwezigheid van deze kleurstof, niet is te zien. We mogen in dit geval niet spreken van blauw split voor zeegroen. Zo'n vogel zien we in de voorlaatste formule. Hier wordt de gedeeltelijke reductie onderdrukt door wildallele z^{b^+} . Bij het wegvallen van de carotinoïde beletter b , zal een splitvogel normaal kleurig split voor zeegroen zijn en de maskerende vogel zal nu de werking van de reductie laten zien = zeegroen.

4) DOMINANTIE BINNEN MULTIPLE ALLELES (zie ook 2).

$$\frac{b^z}{b^z} \times \frac{b}{b} = 100\% \frac{b^z}{b}$$

Indien het uiterlijk (= phenotype) van deze vogels blauw is, dan is de volledige carotinoïde beletter dominant over de gedeeltelijk beletter (= zeegroen). Is het uiterlijk zeegroen, dan geldt het omgekeerde. In het laatste, meest logische geval, is de dominantie reeks, b^+ , bz , b .

VOGEL '85

TIJDENS DEZE UNIEKE SHOW ZULLEN DE SPECIAALCLUBS DAGELIJKS EEN EVEN UNIEKE DIAPRESENTATIE VERZORGEN EN WEL OP DE NAVOLGENDE TIJDSTIPPEN:

	10 januari	11 januari	12 januari	13 januari
EUROPESE VOGELS	om 15 uur	om 15 en om 19 uur	om 13 uur	om 12 uur
GRAS- EN GROTE PARKIETEN	om 16 uur	om 11 en om 20 uur	om 14 uur	om 13 uur
JAPANESE MEEUWEN	om 17 uur	om 12 en om 16 uur	om 15 uur	om 14 uur
VORM- EN POSTUURKANARIES	om 18 uur	om 13 en om 17 uur	om 11 uur	om 15 uur
ZEBRAVINKEN	om 19 uur	om 14 en om 18 uur	om 12 uur	om 11 uur

Elke diapresentatie duurt ongeveer één uur.

U BENT OOK VAN HARTE WELKOM OP HET GROOT KAMPIOENENBAL OP ZATERDAG 12 JAN. 1985 VAN 20.00 TOT 24.00 UUR, IN DE CONGRESZAAL VAN HET TURFSCHIP TE BREDA. TOEGANG GRATIS.

Volière van de maand

De hierbij geplaatste serie foto's tonen u o.a. de smaakvol ingerichte tuin van ons lid Arend Schuiteman, Columbusstraat 64 in Barneveld, waarvan de volière een belangrijk en zoals het behoort onopvallend deel van uitmaakt. Na enige jaren in een flat te hebben gewoond alwaar hij op het balkon een vogelverblijfje had van 1 x 1 meter waarin enkele grasparkieten, kreeg hij in 1981 een eensgezinswoning toegewezen. De eerste twee jaar hadden ze nodig om de woning geheel naar hun eigen smaak en stijl in te richten en in het voorjaar van 1983 was het dan zover dat aan de tuin kon worden begonnen. Langs de erfscheiding werd 7 meter lange, 1 meter diepe en 2 meter hoge volière gebouwd en als fundament aan de voorzijde werd daarvoor het gemetselde wandje van de zitkuil gebruikt. Hierdoor verkreeg die volière nog wat meer hoogte. De achterwand van de

volière bestaat uit geïmpregneerde elkaar overlappende houtdeeltjes. Voor stijlen, muurplaat, bovenregel en gordingen zijn houten balkjes van 5 x 7 cm gebruikt. Voorkant en bovenkant zijn bespannen met geplastificeerd vierkants gaas. Het aansluitende nachtverblijfje is gemaakt van rabatdeeltjes, plexiglas en van boven afgedekt met een pvc transparant golfplaatje.

In de buitenvlucht is de bodem bedekt met grind wat een leuk aanzicht geeft en met de tuinslang goed is schoon te houden. Decoratieve boomtakken zorgen voor de nodige vogel rustplaatsen en de beplanting bestaat uit wat diverse grassen, coniferen, heesters en klimplanten.

De bevolking van deze volière bestaat uit o.a. een japanse nachtegaal, kuifmainer, roodrugparkiet, enkele kleur- en zangkanaries en enkele kwartels. In de schuur heeft Schuiteman bovendien nog een goed gecultiveerde kweekruimte ingericht met een oppervlakte van 2,20 x 2,50 meter. De wanden van deze kweekruimte zijn met tempex geïsoleerd.

Langs de ene wand staan 12 broedkooien opgesteld elk in de afmetingen 80 x 40 x 45 met daaronder drie kastjes welke als bergruimte voor voer etc. dienen. Aan de andere wand staan 16 broedkooien opgesteld van elk 60 x 30 x 35 cm groot met daaronder 2 kooien van 120 x 70 x 50 cm bestemd voor jonge vogels. Een van de kleine broedkooien is ingericht als ziekenkooi, voorzien van een plexiglas front, verwarmingslamp en thermostaat.

De kooien zijn gemaakt van geplastificeerde spaanplaat, de achterwanden zijn van wit gespoten hardboard.

In de kweekruimte bestaat de verlichting uit twee TL daglichtlampen welke

door middel van een tijdsklok worden in- en uitgeschakeld en uiteraard wordt op deze zelfde wijze ook de schemerverlichting geregeld. Een 500 watts verwarmingselement houdt de temperatuur op een redelijk tot goed peil. In deze ruimte wordt gekweekt met grasparkieten, zebra-vinken en gouldamadines. Wij wensen de heer Schuiteman nog erg veel plezier van en met zijn vogels.

Als er onder u zijn die ook eens willen vertellen op welke manier het houden en kweken van vogels wordt bedreven, stuur dan goed scherpe foto's op met een zo uitvoerig mogelijke beschrijving. Het adres is Redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Kweekervaringen met driekleur glansspreeuwen

(*Spreo superbus*)

Ongeveer 3 jaar geleden kwam ik in het bezit van een driekleur glansspreeuw. Al spoedig bleek uit het gedrag van de vogel dat het een man was. Hij was vrij agressief t.o.v. de andere bewoners van de gezelschapsvolière (dominikaner kardinalen, andamenspreeuwen, pagodespreeuwen en Aziatische glansspreeuwen, etc.).

Na enige tijd kon ik een tweede exemplaar kopen. Aangezien de eerste steeds agressiever werd, zag ik me genoodzaakt deze vogel om te ruilen tegen een ander exemplaar welke zich aanmerkelijk rustiger gedroeg. Beide vogels waren nu ten opzichte van de andere vogels zeer verdraagzaam. Ik was er echter lang niet zeker van of ik wel een paartje in het bezit had. Uiterlijk is er tussen mannetjes en vrouwtjes geen enkel verschil en er kwam nog bij dat beide vogels elkaar volkomen negeerden.

De spreeuwen vertoeven in een geheel beplante volièr voorzien van een stenen binnenverblijf. In de volièr zijn nestkasten opgehangen variërend van zeer groot tot vrij klein. Het broedseizoen 1984 brak aan.

Daar ik niet verwachtte dat de driekleurige glansspreeuwen zouden gaan broeden en ik de handen vol had aan broedsels van kardinalen en Aziatische glansspreeuwen, besteedde ik niet veel aandacht aan de driekleurglansspreeuwen.

Beide vogels waren inmid-

dels wel erg tam geworden en aten de meelwormen uit mijn hand. Op een dag bemerkte ik dat een van de driekleurglansspreeuwen regelmatig in een half-open nestkastje zat welk nestkastje de geringe afmetingen had van 10 x 10 cm en 15 cm hoog. Pas na enig aandringen

Tekst: C. Kruijzen
Foto: H. Müller

verwijderde de vogels zich uit het nestkastje en tot mijn niet geringe verbazing bleken in het nestje 4 grijsblauw gespikkelde eitjes te liggen. Die eitjes lagen op de onbedekte bodem en er rondom was slechts een kleine ring van vezels gelegd. Onmiddellijk dook ik in de boeken en daarin las ik dat driekleurglansspreeuwen per broedsel 2 tot 3 eitjes leggen. Vandaar dat ik toen al vreesde dat ik in het bezit was van twee vrouwtjes welke beiden in dezelfde nestkast de uiteraard niet bevruchte eitjes hadden

gelegd. Desondanks hield ik elke dag nestcontrole vooral ook omdat het mij niet bekend was op welke datum de eitjes gelegd waren.

Op 20 juni 1984, 8 dagen na de ontdekking, bleken 3 eitjes uitgekomen te zijn en de daarop volgende dag is het 4e eitje uitgekomen. Dit jong was en bleef later ook een stuk kleiner dat de drie eerstgeborenen. De jonge vogels werden gedurende de eerste twee dagen gevoerd met mierenpoppen en buffalowormpjes, deze laatste in plaats van meelwormen. Daarna bestond het voedsel uit mierenpoppen, zeer veel meelwormen, sprinkhanen en grote larven van kevers welke onderin verlaten mieren-nesten werden aangetroffen. Dit voedsel werd elk

uur los in de volière gegooid, in de nabijheid van het nest. De jongen werden door beide ouders om beurten gevoerd waarbij een van de ouders bij het voedsel op de grond bleef om de andere vogels, die daarvan uiteraard ook het nodige wilden wegpikken, te verjagen. De jonge driekleuren groeiden voorspoedig.

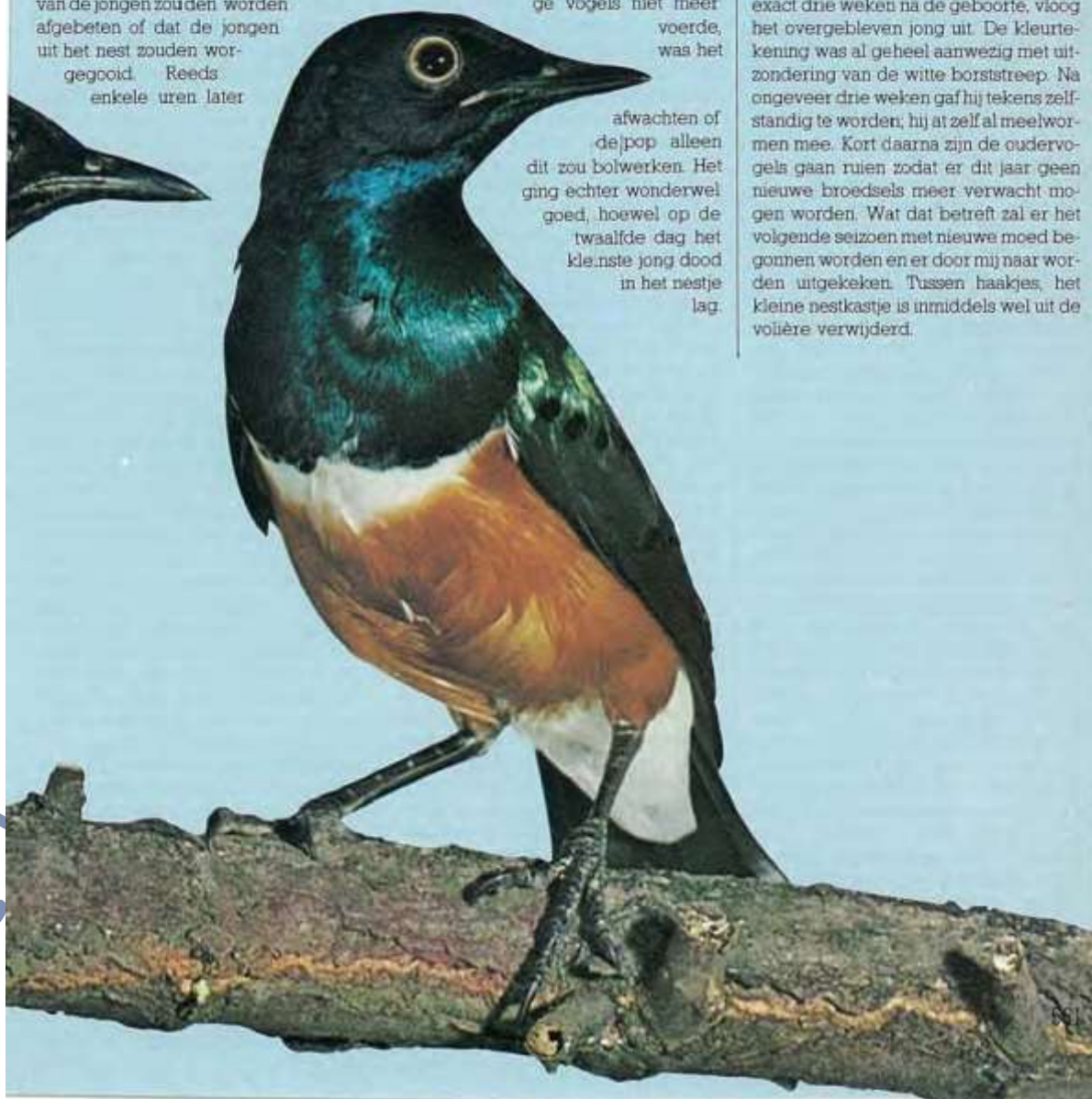
Ik moet hierbij nog vermelden dat ik bij nestcontroles, tijdens welke de jonge vogels nogal te keer gingen, telkenmale door voornamelijk het ouderpopje in hevige mate werd aangevallen, waarbij zij krijsend en pikkend op mijn hoofd gingen zitten. Op de vijfde dag werden vier vooraf zwart gemaakte ringen los bij de jonge vogels in het nest gelegd, dit om te zien of de oudervogels die ringen zouden accepteren zodat we niet het risico zouden lopen dat de pootjes van de jongen zouden worden afgebeten of dat de jongen uit het nest zouden worden gegooid. Reeds enkele uren later

bleken de ringen reeds verdwenen te zijn. Opnieuw geprobeerd met hetzelfde resultaat. Daarom werd er van afgezien om de jongen te ringen, hetgeen de zesde dag zou moeten gebeuren. Tot de achtste dag lieten de andere vogels in de volière zich gemakkelijk van het voedsel weggagen. Op de negende dag verscheen echter alleen maar de pop op de plaats waar het voedsel gegooid was en kwam de man niet tevoorschijn. Na enig zoeken vonden we hem, hevig togetakeld, onder een struik. Vooral zijn kop bloedde hevig. De vogel werd onmiddellijk apart gezet en na wat water met druivensuiker te hebben gedronken, knapte hij zienderogen op en kon de volgende dag weer terug de volière in. De boosdoener, een troepiaal, werd gelijktijdig uit de volière verwijderd. Aangezien de man de jonge vogels niet meer

voerde, was het

Waarschijnlijk tengevolge van de beperkte ruimte. De overige drie jongen vertoonden die dag al de roodbruine bevedering op de borst en enkele dagen later een glanzend blauwgroene bevedering op de vleugels. Op de veertiende dag werd gezien dat de man al weer enkele malen meehielp bij het voeren van de jongen, alhoewel hij toch nog erg schuw bleef. Diezelfde dag bleek weer een jonge vogel in het nestje dood te zijn, wederom zeer waarschijnlijk door de te beperkte ruimte. Op de negentiende dag was het derde jong dood. Aangezien ook het ouderpopje geregeld geheel in de nestkast zat, zowel overdag als 's nachts, is het eigenlijk wel duidelijk dat de ruimte te beperkt was en dat dit de oorzaak was van de dood van drie jongen. Op 9 juli 1984, exact drie weken na de geboorte, vloog het overgebleven jong uit. De kleurtekening was al geheel aanwezig met uitzondering van de witte borststreep. Na ongeveer drie weken gaf hij tekens zelfstandig te worden; hij at zelf al meelwormen mee. Kort daarna zijn de oudervogels gaan ruien zodat er dit jaar geen nieuwe broedsels meer verwacht mogen worden. Wat dat betreft zal er het volgende seizoen met nieuwe moed begonnen worden en er door mij naar worden uitgekeken. Tussen haakjes: het kleine nestkastje is inmiddels wel uit de volière verwijderd.

afwachten of de pop alleen dit zou bolwerken. Het ging echter wonderwel goed, hoewel op de twaalfde dag het kleinste jong dood in het nestje lag.

voedsel

De l

Onze Harzervogels

Bij het schrijven van dit artikel behoort bij de meeste liefhebbers de kweek alweer tot het verleden en zijn de jonge vogels al reeds in de vluchten terecht gekomen tot verdere ontwikkeling.

De liefhebbers die over veel ruimte beschikken hebben de jonge vogels al direct gesorteerd, de jonge mannen afgezonderd en de jonge poppen in een verblijf. Voor de jonge mannen is het altijd ideaal en vooral wanneer ze opgekoooid worden, men voorkomt dan onnodige jaagpartijen. Nu denk ik dat bij het vaststellen van man of pop en vooral bij de jonge kwekers er nog wel eens een popje bij de mannen terecht komt en omgekeerd zal dit ook wel gebeuren en ook komt er later nog wel een een pop in de zangkast terecht. Ik denk trouwens dat er niet één liefhebber zal zijn die dit niet een keer overkomen is, allemaal hebben we wel eens een keer mis gekokt.

Om de jonge vogels in de vlucht in goede conditie te houden is het een eerste vereiste en vooral wat de jonge mannen betreft om deze op te leiden tot perfecte zangers, zowel in de klank als in hun toeren, want dan is de tijd aangebroken dat ze de volle aandacht van de kweker nodig hebben, wil men tenminste iets bereiken op de komende wedstrijden. Want juist nu breekt de tijd aan dat de voornaamste grondslag wordt gelegd voor een goede zangontwikkeling.

Ook aan de voederwijze besteden wij de volle aandacht en dit is ook van heel groot belang, niet alleen voor de zang, maar voor iedere kanarievogel. De eerste dagen dat de jonge vogels in de vlucht vertoeven verstrekken wij eivoer vermengd met gemalen of geplet raapzaad, want puur raapzaad kunnen de jonge vogels in het begin niet zo goed pellen, gezien de bolster nog te hard is en dan wordt er tevens veel zaad verknoeit. De snavel van de jonge vogels is daar nog niet voldoende voor gehard. Mijn vogels geef ik wat kiemzaad gemengd door het eivoer. De bolster van het raapzaad is dan geweekt en kunnen ze het beter pellen. Buiten het eivoer verstrek ik ook wat kiemzaad apart, ze eten het gaarne en het is nog vitaminesrijk ook, maar wel alles op gepaste manier. De voederwijze moet zo zijn, dat wanneer men een uur later bij de vogels komt, moet practica alles op zijn. Ik heb

A. Plum

bij sommige liefhebbers in de vluchten wel een gezien dat er zoveel eivoer werd verstrekt, dat de vogels wel voor twee dagen genoeg hadden. Deze voederwijze is natuurlijk fout, want men moet er in de eerste plaats rekening mee houden, dat jonge vogels in het begin veel meer eten dan oudere vogels en als men daar dan niet een grens voor trekt, kan het zo aanleiding geven tot vreetziekte en dan kun je meestal wel een stuk of wat vogels moeten missen. Dus altijd gepast menu, niet te veel maar ook niet te weinig. Groenvoer geeft men ook niet in grote hoeveelheden, want vogels zijn geen konijnen en de darmen kunnen zo gauw in de war raken en dan heeft men de vogels nog niet zo vlug weer in conditie. Onze liefhebberij moet men steeds gezond houden en er voor zorgen dat het geen vogelhospital wordt.

De jonge mannen ontwikkelen zich al spoedig en het duurt dan ook al niet zo lang of ze beginnen al heel vlug met de studietoeren, al lijkt het in het begin nog nergens op, maar men weet in elk geval dat het wel mannetjes zijn en als we wat verder zijn, dan horen we al gauw wat men zo'n beetje in huis heeft. Jonge mannetjes van een diepe stam laten ook al vlug wat diepe studietoertjes horen.

Na de kweek ontstaan er ook vele teleurstellingen en vooral bij diegene die maar weinig jongen of stok hebben gekregen. Menig liefhebber zit dan met kwekerszorgen en dit is meestal gepaard gegaan tijdens de gehele kweekperiode. Dagelijks zullen deze bij hem terug keren en zullen hem aan al zijn moeite die hij hieraan besteedt doen herinneren. Maar een goed sportman zal dit na een tijdje toch weer naast zich neerleggen en hij zal trachten de oorzaak vast te stellen en nadenken wat er niet goed is geweest. Een oudere kweker stapte daar veel vlugger overheen dan een jonge liefhebber die nog maar enkele jaren zijn vogelsport beoefend. Daarom is het ook van groot belang, dat de jonge liefhebber de leerzame artikelen die in de sportbladen over de kana-

riesport worden gepubliceerd veelvuldig te lezen en niet zo het bondslad wat wordt uitgegeven iedere maand, maar in de krantenbak te deponeren.

Veel is er steeds ook geschreven om vooral strenge selectie toe te passen na de winterperiode bij de poppen. Dit is van zeer groot belang, want men kan aan de veren van pop alleen niet zien of deze goed gezond is. Heeft men als jonge kweker moeite hier mee, raadpleeg dan een oudere kweker, die zal als goed sportman U zeker met raad en daad terwille zijn en dan zult U zeer zeker met gezonde vogels beginnen te kweken. Bezint voor gij begint!

Zeer belangrijk is het voor de liefhebberij, dat onze hobby vaak grote opofferingen vraagt en vooral als men met problemen te maken krijgt, want men vindt vaak niet zo vlug welke oorzaken, waarmee wij worden geconfronteerd en dan moeten we dikwijls genoeg nemen met een slechte kweek, en weinig jonge vogels. Onze jonge mannen houden wij zoveel mogelijk op een rustige plaats en ook waar niet teveel zonnestralen naar binnen sluipen, want hierdoor worden de jonge vogels teveel afgeleid en werkt dit zeer storend op de zangontwikkeling is zijn geheel. Zij worden hierdoor te speels en te luidruchtig en het is beter dat alles zo rustig mogelijk verloopt. De fouten in de eerste opleiding gemaakt, zullen zich in de zangopleiding ernstig doen gevoelen en kan zelfs het gevolg hebben, dat hierdoor voor een goede zangopleiding zeer nadelige gevolgen kunnen ontstaan. Het is dikwijls zo, wanneer alles naar wens verloopt, wij ons gedurende die tijd dat de jonge vogels in de vluchten vertoeven, wij ons niet al te druk meer behoeven te maken en ze beter maar rustig hun gang laten gaan. Vlotte zingende jonge mannen prefereren we altijd in de beginperiode van de studie.

In de studietijd maken de vogels soms allerlei foutjes, maar hoe verder de vogels op zang komen, verdwijnen deze ook veel weer en na volledige zangontwikkeling worden deze vaak niet meer gehoord. Vele maien is het wel gebeurd, dat men deze vogels al vroeg ging uitvangen en dat diezelfde vogels zich als topvogels in onze zangkast lieten horen.

Er zijn veel liefhebbers die de foutvrije overjarige vogels gaan gebruiken als voorzang, na ze wat vroegtijdig af laten ruilen. Hier moet men wel zeer voorzichtig mee zijn, want alle vogels keren vaak niet in de oude zang terug, al was dit voorheen een diepe foutvrije vogel en hier is de broedkooi vaak de schuldige. Zo zijn er ook veel liefhebbers die van voorzang geen gebruik wensen te maken en de jonge mannen zoder voorzang volledig tot ontwikkeling laten komen. Hier wordt in onze zangliefhebberij zeer verschillend over gediscuseerd, maar we moeten er wel rekening mee houden, dat de jonge vogels al steeds zijn beleid door voorzang en dit hebben ze al genoten toen ze nog in de broedkooi vertoefden.

Wanneer de vogels nu wat al te luidruchtig worden, is het wenselijk om ze wat te gaan verdonkeren. Dit ontstaat meestal in een vergevorderd stadium, doordat de toeren wat meer vast komen te liggen en wat dieper worden gebracht. Het speelse gaat dan merendeels verdwijnen en de jonge mannen gaan zich meer instellen tot meer vorming van de toeren. Men bemerkt dan al heel vlug aan het geluid van de jonge mannen wat men in de vlucht heeft, want ze maken zich al vlug kenbaar door de volle diepe aangezette toonstukken en ze moeten nu zo weinig mogelijk worden gestoord en ook met het laten schrikken moet men erg voorzichtig zijn, gezien dit de rui ook nog verlengd.

Ten slotte nog een wenk en vooral voor de jonge liefhebbers die de toeren nog niet geheel in de macht hebben is het misschien wel goed om te weten, dat de hoofd- en middentoeren gebracht moeten worden met gesloten snavel, uitgezonderd de klingels en de fluiten. De klank verliest direct zijn waarde, wanneer de vogel onder het zingen zijn snavel opent en wordt het geluid omgezet in vlak en soms kan het nog neuzig worden gebracht, waardoor het lied in al zijn schoonheid hierdoor verloren gaat. Veel succes!

SPEURPUZZEL

Zo doe je dat

Onder het diagram staan 25 Nederlandse namen van vogelsoorten. Die vogelnamen zijn kris kras in het diagram verborgen. Met kriskras wordt bedoeld van links naar rechts, van rechts naar links, van boven naar beneden, van beneden naar boven, schuin van boven naar beneden of schuin van beneden naar boven. De letters mogen meer dan één keer worden gebruikt. Het is de bedoeling dat u alle gevonden vogelnamen in het diagram doorstreept. Als u dit gedaan heeft, noteert u de niet doorstreepte letters van links naar

rechts en regel voor regel achter elkaar, samen vormen ze een zin.

Hoe luidt die zin ??????

Oplossingen tot 15 januari 1985 UITSLUITEND PER BRIEFKAART, aan het redactieadres NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

Onder de goede oplossingen worden weer een aantal boekwerken verloot.

B A L I S P R E E U W M U S R
 A R A H T N I C A Y H U I A O
 A A Z T E K E N P A R K I E T
 R N U R O T S P A R K I E T S
 D E L A R M A A E A O W K U H
 M T I N W A F G D A E I E L A
 A A V S Y S N V I F S N I P A
 N D I U C A V I N K P N G S N
 N L N I Z Z O N P A R K I E T
 E O K L A P E K S T E R T E R
 T S E K W E I R O L E D O R R
 J D R O N G O F E W U L P E N
 E L I D O R A N J E W E V E R

Baaispreeuw	Aztekenparkiet	Oranjewever
Baardmannetje	Rotshaan	Rode lori
Soldatenara	Rotsparkiet	Ral
Edelzanger	Huis	Kiwi
Ducavink	Mus	Snip
Lazulivink	Klapekster	Stijs
Ransuil	Vink	Wulp
Raaf	Zonparkiet	Drongo
Hyacynthara	Koespreeuw	

P.J. de Penning

Raapzaad en Koolzaad

In het voorjaar tooit de plant van Raap- en Koolzaad zich in een gewaad van goud-gele kruisbloemen. Wanneer we in april of mei door Zuidelijk Flevoland gaan, zal ons oog verlustigd worden op bijna onafzienbare koolzaadvelden. In 1983 was ± 9000 ha van de voormalige Zuiderzeebodem er mee bedekt! Waar de planten oorspronkelijk vandaan komen, is niet bekend. Sinds jaar en dag worden zij al in ons land gekweekt. In het wild komen zij nergens

ter wereld voor. Wel verwilderd. Na de bloei verschijnen de langwerpige hauwen, waarin zich een tiental blauwzwarte, soms ook donkerrode, zaden ontwikkelen.

Het is zaak, de zaden tijdig te oogsten, daar zij eenmaal rijp, gemakkelijk uit de hauwen vallen. Om deze reden worden de planten al afgemaaid, als zij nog net een beetje groen zijn. De zwarte ronde zaadjes, het z.g. zwartzaad in Kanariezaad, is eigenlijk niets anders dan kool- of raapzaad.

Uit de oliehoudende zaden wordt spij-solie (raapolie) gewonnen, die zelfs ook tot technische olie verwerkt kan worden.

U kent ook de Oost-Indische inkt. Dit is raapolie die door onvolledige verbranding is overgegaan in roet, waar uit deze inkt is gemaakt.

De uitgeperste zaden worden aan het vee verstrekt, in de vorm van raapkoe-ken. Al met al zijn beide soorten, die onderling nauwelijks verschillen vertonen, veelzijdige planten, die behalve voor ons kanariepietje, ook voor andere van groot belang is.

Koolzaad en Raapzaad zijn gemakke-lijk te verwarren met Henik. Voor u, vogelliefhebber, die uw vogels op on-rijpe zaden van deze plantensoorten wilt trakteren, maakt dat echter geen enkel verschil.

SUKSESVOLLE

Wanneer we er het beroemde boek van Forshaw op naslaan dan kunnen we op blz. 360 lezen: "The Caninde Macaw is a mysterious bird". Inderdaad is de Caninde Ara een mysterieuze vogel, waarvan zowel in de natuur maar evenzeer in de avicultuur zeer, zeer weinig bekend is.

Met de latijnse nomenclatuur wordt deze vogel aangeduid als *Ara caninde*. Ook kan men lezen: *Ara ararauna caninde*. De nieuwe naamgeving is: *Ara glaucularis*. In het engels aangeduid als "Blue throated Macaw".

De vogel lijkt zeer veel op de in geheel Zuidamerika voorkomende Blauwgele Ara, maar het blauw is wat lichter en bovendien heeft de caninde Ara een prachtige blauwe keel, waarmee deze vogel onmiddellijk van de blauwgele Ara is te onderscheiden.

De Caninde Ara komt voor in Bolivia, Paraguay en in het noorden van Argentinië. In de Europese volières komt deze ara nog zeer sporadisch voor, wellicht niet meer dan een tiental vogels. Toch heb ik de eer en het geluk gehad in drie verschillende landen in Europa deze vogels te mogen endoscopieren op het geslacht. Zo heb ik er in 1982 in het wereldberoemde vogelpark "LORO PARQUE" in Puerto de la Cruz op Tenerife enkele van deze buitengewoon kostbare vogels gesext.

Uit dit geslachtsonderzoek bleek dat er een geslachtsrijp paar bij was. Dit paar werd in een grote volière ondergebracht (L:5m B:3.60 en H:4.20). Als broedgelegenheid werd een kist gebruikt met een bodemopp. van 50 X 60 cm. en een hoogte van 80 cm.

Als nestmateriaal werd vermolmd hout met houtspaanders gebruikt. Ongeveer 14 dagen (begin juli 1984) voordat de pop haar eerste ei legde, kwam ze alleen nog uit de nestkast om te eten of gevoerd te worden.

Op 10 juli werd het eerste ei gelegd, gevolgd door een tweede na drie dagen. De grootte van het eerste ei was

WEEK MET DE CANINDE ARA

Vogelkliniek
G.Th.F.Kaal, Amersfoort

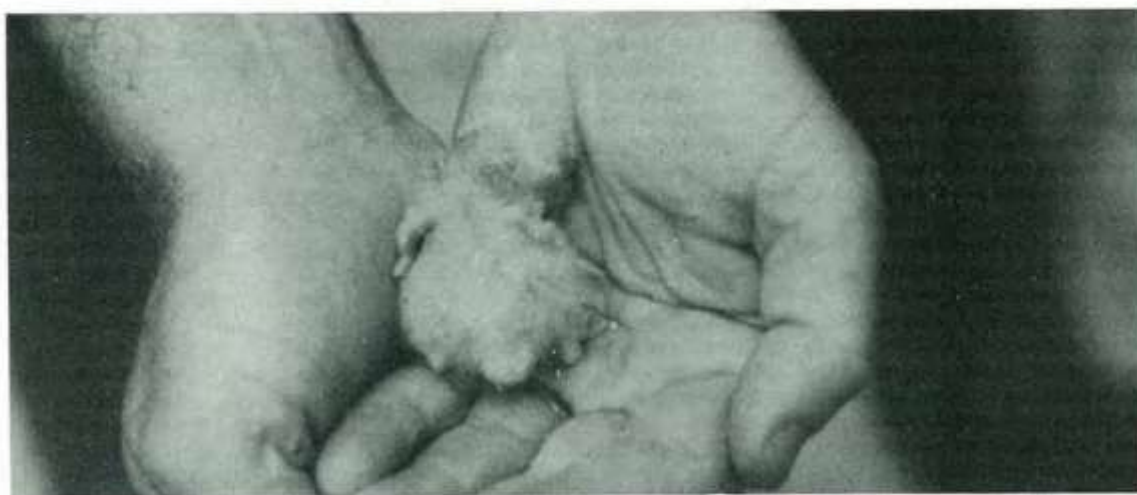
44 X 34 mm. de grootte van het tweede ei was 42 X 32 mm. Alleen het eerste ei bleek bevrucht te zijn. Aangezien er niet elke dag nestcontrole plaats vond kon de broedtijd gesteld worden op 26 à 27 dagen.

De pop zorgde buitengewoon goed voor het jong, terwijl de man al die tijd erg bezorgd was om het hele gebeuren.

Het voedsel bestond uit gemengd zaad, gekiemd zaad, allerlei groenten en fruit, eivoer, witbrood, vitaminen en mineralen.

Het jong groeide voorspoedig op wat blijkt uit de volgende gegevens: op de leeftijd van 15 dagen woog het jong 387 gram en na 25 dagen 510 gram . . .

Voor zover mijn informatie strekken is deze voorspoedige kweek de eerste wereldkweek in voliëremilieu. We hopen dat er spoedig meer Caninde Ara's in de Europese voliëres geboren zullen worden . . .

LORI'S . . . De moeite waard

De lori is de meest fascinerende vertegenwoordiger uit de familie der kromsnavelige, zowel in kleur als in gedrag.

Voor wie wil genieten van de werkelijk schitterende kleurenpracht, en het in de vogelwereld uniek te noemen katachtige spel van deze vogels, is het te overdenken om tot aanschaf van deze vogels over te gaan.

Toch moet hierbij de waarschuwing geplaatst worden, dat de lori een volkomen andere verzorging en voeding nodig heeft dan de zaadetende parkiet en papegaai.

Vaak gebeurt het dan ook dat een koppel loris wordt aangeschaft om de mooie kleuren en reeds na enige weken weer van de hand wordt gedaan omdat de vogels toch een te grote rommel maken en het voedsel toch te omvangrijk is. Omdat te voorkomen wilde ik mijn ervaringen, na enkele jaren loris houden en kweken, eens op papier zetten, met de bedoeling dat de aspirant lori liefhebber bezint voor hij begint.

ALGEMEEN

Lori's zijn wat betreft hun leefgewoonte een uiterst uniforme groep. Ze zijn allen zeer beweeglijk en de meeste soorten zijn schitterend van kleur. De aard van de lori is dan ook levendig, zodat hij de gehele dag zal spelen en dollen als een jonge hond, zonder dat ze de grond betreden, want daar houden ze niet van. Een lori in zijn natuurlijke omgeving zal dan ook zeer zelden op de grond vertoeven.

Een ander opmerkelijk detail is zijn tong. Deze tong is voorzien van zeer veel kleine haartjes, ook wel Papillen genoemd, waarmee hij pollen (stufmeel) en ander zachtvoer samenperst

en naar binnen werkt. Dit is meteen het grote verschil tussen de lori en andere papegaaiachtigen. De lori is dan ook een uitgesproken zachtvoeder, die men niet op zaad mag en kan houden.

Het verspreidingsgebied van deze groep beslaat zo alles bij elkaar toch nog een behoorlijke oppervlakte. Het omvat grote delen van het Australische vasteland, alsmede het eiland Tasmanië, Nieuw Guinea, met alle omliggende eilanden, de Indonesische eilan-

den, en verder via de Fiji eilanden, Tahiti, tot het kleine Henderson eiland toe, wat dichterbij de Amerikaanse kust ligt dan bij Australië.

Zo heeft bijna elk eiland zijn eigen soort lori, welke door de bewoners vaak als tamme vogel rond de huizen gehouden wordt. Deze eilanden zijn vaak los van elkaar liggende gebieden welke vaak een heel andere structuur bezitten, waardoor zij de uiterlijke kenmerken van de diverse soorten sterk hebben beïnvloed.

Denk hierbij alleen maar aan het geslacht *Trichoglossus*. Het aantal soorten lori's zal zo'n 60 bedragen, de ondersoorten niet meegerekend (zo'n 100 in totaal).

Rond 1785 werden de lori's al beschreven door de ontdekkingsreizigers.

Huisvesting

Bij het houden van vogels is het onderkomen, ofwel een kooi, open ren of voliëre met nachthok.

De open ren met nachthok is voor de lori's toch wel de favoriet, omdat de lori echt wel tegen een stootje kan.

Een eerste vereiste is dan wel dat het nachthok tochtvrij moet zijn, want tegen tocht is geen enkele vogel tegen bestand.

Een nadeel van veel lori's buiten houden is, dat deze een ontzettende hoeveelheid geluid kunnen produceren, en men dan wel erg vedaagzame burens nodig heeft.

Ik schrijf met opzet dat de lori veel geluid kan produceren, want lang niet alle soorten gillen en schreeuwen en dit hangt ook weer samen met de soorten die men naast elkaar plaatst.

Om op de bovengenoemde kooi terug te komen, dit vind ik een minder geslaagde manier van lori's houden. Ook al maakt men grote kooien, dan nog zal de lori deze binnen de kortste keren bevullen omdat hij graag een bad neemt en zijn ontlasting, welke vloeibaar is, a.h.w. wegspuut, zodat u wel kunt raden wat er met de kooi gebeurt.

Ikzelf houd mijn lori's in een binnenruimte van ongeveer 5 bij 5 meter, zoals u ziet geen overdreven grote ruimte. In deze ruimte heb ik aparte rennetjes gemaakt van ongeveer 2 bij 1 meter en 2 meter hoog. Hierin houd ik drie soorten lori's t.w. Goldie's, Meyers en Stella lori.

Van huisvesting naar inrichting is niet zo'n grote stap, en daarom gaan we daar dan ook gelijk maar op door. De lori is van nature een boom bewoner, en daarom moet hij over veel klimmogelijkheden kunnen beschikken.

Ikzelf gebruik hiervoor wilgetakken, omdat deze bij ons in de polders veel voorkomen en ik bij een boer steeds de takken kan komen snijden die ik nodig heb. Het voordeel van deze wilgetakken is dat ze steeds vers in de hokken komen en de vogels er naar hartelust aan kunnen knagen, ze van hun bast kunnen ontdoen en daardoor van het houtwerk in de ren afblijven.

Ook moet er in de ren een broedblok aanwezig zijn om in te slapen, omdat veel soorten dat graag doen. Het maakt niet zoveel uit of dit nu een boomstam of een zelf getimmerd blok is, als het maar een hoog blok is.

Bodembedekking

Als bodembedekking is zand het meest bekend, maar in een binnen verblijf als het mijne b.v. vind ik het niet geschikt, omdat het in no time wordt omgetoverd in een modderpoel.

In een buitenren is zand wel geschikt, evenals grint en bosgrond. Ook minder geschikt voor een binnenverblijf is zaagsel, omdat dit als de vogels vliegen naar de hoeken van het hok waait en het toch een rommelig geheel geeft, evenals de vaak gebruikte houtkrullen. Deze houtkrullen zijn wel een vrij goedkope bodembedekking, en zijn gemakkelijk te verversen.

De meest ideale bodembedekking is voor mij echter de kattebak korrel.

Men moet dan wel een goede korrel nemen b.v. die van de witte molen, daar deze bijna geen stof bevat, dit in tegenstelling tot vele goedkope merken, waarmee je blijft strooien en daardoor goedkoop duurkoop wordt. Voor de goede orde vermeld ik nogmaals dat we het nog steeds over het binnenhok hebben.

Deze korrel, zijn zeer sterk absorberend, waardoor de ontlasting van kleinere lori-soorten bijna geheel wordt opgenomen en het voldoende is om zo af

en toe de natte plekken te verschonen. Zo houdt men altijd een gaaf geheel, mede door de witte kleur van de korrels.

Voeding

Wat betreft de voeding van de lori is het zo dat iedere lori kweker/liefhebber er zijn eigen voeder en bereiding op na houdt en men deze niet steeds moet veranderen. In principe komen deze voedselbereidingen overigens wel steeds op hetzelfde neer, n.l. een uitgebalanceerd en uit verse ingrediënten samengesteld zachtvoer.

Bij deze zal ik u dan ook mijn eigen samenstelling noemen, welke al mijn lori's te eten krijgen en waarop de vogels het bijzonder goed doen.

Allereerst moet men een soort pap maken, bestaande uit brinta, bambix, rijstbloem, druivesuiker, gistocal en profitar.

Van de eerste drie neemt men 1 pak van elk en mengt dit goed door elkaar. Vervolgens neemt men 200 gram druivesuiker + 50 gram gistocal + 25 gram profitar. Nadat men ook dit met het voorgaande heeft vermengd, heeft u een prima droogmengsel gekregen.

De eerlijkheid gebied mij te vermelden

dat ik dit droogmengsel heb overgenomen van mevr. Spengelink.

Ik heb per dag ongeveer 1 liter lori pap nodig en daarvoor gebruik ik dan, 1/2 liter lauw water, waarin opgelost, een flinke lepel sucre-vital (honing met daarin alle benodigde vitaminen e.d.) twee thee kopjes van bovengenoemd droogmengsel en wat stuifmeelkorrels. Dit droogmengsel goed vermengen met het honing water, en aanlengen met koud water tot 1 liter.

U moet er wel op letten dat de nu verkregen pap niet te dik en te geconcentreerd wordt, daar de lori dan op den duur vergiftigd wordt vooral de kleinere soorten.

Dan nu het tweede gedeelte van de voeding, welke bestaat uit fruit. Er zijn veel soorten fruit welke door de lori in het algemeen goed wordt gegeten. Om wat soorten te noemen, appel, peer, banaan (met mate), sinaasappel, meloen, druiven, granaatappel, kiwi, papaya, mango, perzik enz.

Het beste kan men het fruit in kleine blokjes snijden om morsen te voorkomen, want wat de lori laat vallen raapt hij niet meer op en dan is het beter dat hij een blokje appel laat vallen dan een halve appel. Deze blokjes gemengd

fruit doe ik dan in een niet te kleine bak, samen met wat groenvoer (andivie, muur) en hierover strooi ik dan wat claus insectenvoer (dierlijke erwitten) en een weinig zaden. Over deze zaden zometeen meer.

Men kan het fruit ook fijnmalen in een mixer blender, om er een vruchtenmoes van te maken, welke ook graag wordt gegeten.

Tenslotte nog dit over het fruit, men kan het beste zo'n drie a vier soorten fruit per dag geven, zodat er voor de volgende weer wat andere soorten op het menu staan en er op die manier wat afwisseling wordt gegeven.

Ook kan men zo'n twee a drie maal per week wat maagkeuzel over het fruit strooien om een goede spijsvertering te waarborgen.

Grit kan men op dezelfde manier geven, hoewel ik zelf nooit grit verstrek, omdat er in het droogmengsel voldoende kalk aanwezig is en de vogels ook de witte molen kattebak steentjes op kunnen nemen, welke een natuurprodukt is en veel kalk bevatten.

Mijn lori's hebben tot op heden nog nooit moeilijkheden gehad met het leggen van eieren, waarmede de kalkvoorziening naar mijn mening voldoende is.

Wat betreft het eten van zaden, is het zo dat het spijsverteringsstelsel van de lori is afgestemd op snel verteerbaar voedsel en ook zijn snavel en tong zijn niet berekend op langdurig zaden pellen. Dit wil echter niet zeggen dat de lori geen zaden lust of eet. Ikzelf geef mijn lori's af en toe wat zonnepitten en saflooppitten, welke graag worden gegeten, evenals wat troegierst.

Deze zaden moet men echter in zeer kleine hoeveelheden verstrekken om bovengenoemde redenen en mogen nooit het hoofdvoedsel worden.

Zo hoor je nogal eens "ik heb mijn lori's op zaad over gezet, en ze doen het er best op".

Dit kan en mag nooit. Deze vogels zijn van nature geen zaadeters, en daarom mag men ze nooit dwingen dit te eten. Ik zou deze praktijken on der de noemer dieren mishandeling willen plaatsen.

Het is volgens mij zo dat als men deze vogelsoort wilt gaan houden, men de schoonheid en behendigheid kan en wil zien, men ook de verantwoordelijkheid voor deze vogels op zich moet nemen en ze naar eer en geweten, met behulp van de beste alternatieven, moet verzorgen en niet voor het eigen gemak maar wat aanrommelen, want hierdoor zijn al teveel lori's verpest.

Als men dit alles niet op kan brengen doet men er wijs aan er niet aan te beginnen. Zo voorkomt u uzelf, maar vooral de lori veel leed en ergernis, en dan met name de lori, want deze heeft geen inspraak in het adres waar hij terecht komt.

Het voer zet men bij voorkeur niet op de grond, daar de vogels zoals eerder genoemd zeiden op de grond komen. Beter kan men het voer op ongeveer 1 meter hoog op een voerplank van h.v. grof kippegaas zetten. De stukjes fruit die ze dan laten vallen, komen in een plastic bak terecht, die u daaronder heeft gehangen.

Op deze manier houdt u het afval bij elkaar, en is de ren gemakkelijk schoon te houden. Als voerbakken men het best geglazuurde bakken gebruiken, daar deze niet aangroeien en schimmelen, en bovenal zeer goed schoon te maken zijn. Het spreekt voor zich dat de bakken voordat er nieuw voer ingaat goed worden gereinigd.

Nog een tip betreffende het type voerbak, ikzelf gebruik al jaren voor het fruit

een niet te kleine hondenvoerbak, en voor de pap zo'n rond geglaazuurd bakje waarin vaak bloemstukjes worden gemaakt.

Dan nu het badwater. De lori heeft de gewoonte nogal vaak te baden en daarom geven we hem dan ook een flinke bak met schoon water. Een bakje met drinkwater geef ik zelf niet aan mijn lori's, daar er in de voeding meer dan genoeg water zit en ze eventueel ook van het badwater kunnen drinken als ze daar behoefte aan hebben.

AANSCHAF

U heeft dus besloten deze vogels te gaan houden, een onderkomen voor ze gereserveerd, voedingsmiddelen in orde gemaakt en zeker niet in de laatste plaats het nodige over de groep lori's gelezen, zodat u goed beslagen ten ijs komt.

Dan komt nu het punt van aanschaf. U moet dan wel bedenken dat er geen gemakkelijke soorten lori's bestaan. Wel zijn er soorten die wat meer gehard zijn en soorten die wat sneller tot broeden zullen overgaan.

Tot de meest gehouden soorten lori's behoren o.a. de Molukken lori, de Witrug of Dusky lori, Rode lori, groenke lori, lori van de blauwe bergen om er maar enkele te noemen.

E.e.a. hangt natuurlijk ook nauw samen met de ruimte die u tot uw beschikking heeft en het aanbod van vogels. Zo hebben b.v. de Molukken en de Witrug lori een behoorlijke ruimte nodig, waar de Goldies lori met iets minder genoegen neemt, maar deze is dan ook veel kleiner dan eerst genoemde.

Als men na verloop van tijd ook wilt gaan kweken met lori's, om misverstanden te voorkomen, dit is natuurlijk de eerste doelstelling, moet men natuurlijk wel een goed kwekkoppel hebben.

Het is zo dat bij de meeste soorten het geslacht uiterlijk niet is waar te nemen. Als tweede moeilijkheid komt daar nog bij dat niet elk koppel dan ook meteen een kwekkoppel is. Ik bedoel hiermee dat de vogels elkaar wel aardig moeten vinden, anders wordt het niets wat betreft de kweek.

De beste methode is dan ook om de vogels elkaar te laten uitzoeken. Als u b.v. kunt kiezen uit laten we zeggen 8 vogels, dan is de kans dat u daar een prima koppel uithaalt zeer groot.

U moet daartoe de vogels goed observeren, en u zult merken dat er in zo'n groep altijd een paar zijn die koppeltjes vormen, zich afzonderen van de rest, en dat de een de ander ook beschermt.

Ook kan men weleens verschillen in oogkleur waarmemen, alsmede een verschil in grootte van kop of snavel, maar ook dit geeft natuurlijk geen 100% zekerheid. De enige methode die die zekerheid wel geeft is de endoscopische geslachtsbepaling.

Dan nog het punt van import of hier gekweekte vogels.

Men zegt vaak dat de hier gekweekte vogels sterker zouden zijn dan de geïmporteerde exemplaren en ook sneller tot broeden overgaan. Dit is echter niet mijn ervaring, want al mijn kweekvogels zijn uit import afkomstig. Mijn Goldie's bijvoorbeeld, heb ik drie jaar geleden als groep van zes vogels uit een import aangeschaft. Thuisgekomen heb ik ze allemaal bij elkaar in een ruime ren gedaan. Na enkele dagen kon ik de inmiddels gevormde koppels er uit vangen en in de kweekruimte onderbrengen. Een jaar later vlogen de eerste jongen uit.

Dan nog iets over het gebruik van vitamines, geneesmiddelen a.d. Als u uw lori's voert en verzorgt zoals het hoort, en hen alles geeft wat ze nodig hebben, kijk dan alstublieft uit met het toedienen van extra vitamines e.d.

Ik wil hiermee alleen maar zeggen, als een vogel glanzend in de veren zit, levendig is en een gezonde indruk maakt, is deze vogel in prima conditie.

Waarom moet men, en ik zie dit toch veelvuldig, deze vogels dan langzaam aan vergifigen met allerhande middeljes uit potjes en flessen, zodat ze misschien eerder tot broeden zullen overgaan, of weet ik veel wat. Een van de favoriete middelen van b.v. kanariekwekers is een antibiotica, welke gewoon aan gezonde vogels wordt gegeven, bij wijze van voorzorg. Nu vraag ik me af waar je mee bezig bent. Je neemt toch zelf ook geen geneesmiddelen als je niet ziek bent?

Nee, we moeten niet zelf maar wat aarommellen met al deze middelen. Als onze vogels echt iets mankeren gaan we naar een deskundige (dierenarts, die ook wat verstand van vogels heeft), die ons een recept zal voorschrijven waar de vogels echt baat bij hebben.

Ik ben mij er van bewust dat dit artikel bij lange na niet volledig is, maar hoop dat een beginnend lori liefhebber er iets aan heeft, want het gaat tenslotte om het welzijn van de lori, en elke tip of ervaring vind ik persoonlijk de moeite waard om te overdenken.

Ik hoop dat u net zoveel plezier aan uw lori's beleeft als ikzelf, en dat u met mij zult zeggen "ze zijn de moeite meer dan waard"

CALENDER 1984

DE MOTMOT

De decembermaandplaat heeft me het meeste hoofdbreken gekost. De afbeelding is onmiskenbaar: een motmot, maar welke? Dat wilde ik graag weten en doorgaans geeft de wetenschappelijke benaming uitsluitel, maar in dit geval helaas niet. "Urospatha" is namelijk een niet bestaande geslachtsnaam, maar met behulp van "The complete Birds of the World" en "A Checklist of the Birds of the World" kwam ik tot de geslachtsnaam "Baryphthengus" met als soortnaam "ruficapillus" waarvan "martii" soms wordt gescheiden. Als Nederlandse naam vond ik bij Grzimek "Roodkopmotmot". Hij is een van de grootste motmots en heeft een lengte van zo'n 40 cm, inclusief de lange staart. Op de foto toont de vogel u zijn rug, maar de onderdelen zijn grotendeels bruinrood (Vandaar de Engelse naam "Rufous Motmot"). De lange staart eindigt in twee spatelvormige "vlaggetjes", maar dat is niet altijd het geval. Deze motmots bewonen de wouden van noordelijke Zuid-Amerika en ook komen ze voor in delen van Midden-Amerika. Het voedsel bestaat uit grote insecten, kleine reptielen en zoogdieren, hoewel ook vruchten worden gegeten.

Hun roep laten vooral in de ochtendschemering horen en klinkt als een geheimzinnig "hoe-hoe-hoe-hoe" en heeft sommige reizigers wel eens de kriebels bezorgd. Evenals de ijsvogels en bijeneters graven de motmots een enigszins gebogen gang in de grond van 75 - 140 cm lengte met een soort "kamertje" aan het eind. Hierin komen de 3 - 4 glanzend witte eieren te liggen, die in circa 2 1/2 week worden uitgebroed. Het kroost blijft ruim 4 weken in de "spelonk", die net als bij de hopen niet wordt gereinigd. Toch komen de jongen vrij schoon te voorschijn.

Meindert de Jong

META[©]

metalen kooien en accessoires voor
• siervogels • duiven • konijnen

pluspunten:

- compleet programma
- grotere hygiëne
- langere levensduur

fabrikant: GDSW - Leiden/Holland

LEVERING VIA DE DIEREN-SPECIAAL-ZAKEN

Inhoudsopgave jaargang 1984

Algemeen (in volgende pagina's)

Over het kousen van tropen 11-61-130-167-226
 Leervermogen bij vogels 12
 Discriminaten wq? 18
 Vogels in de winter 33
 Wanzolen 36
 Sociaal gedrag bij vogels 62
 Broedbakke tropische duifjes 67
 Krijtmeel 71
 Voortplanting bij de vogels 107
 Nesten 110
 Nestgewoonten bij kromsnavels 111
 Zomertijd 119
 Nestmateriaal 129
 Wet BUID 170
 Keuren 171
 Zelfvertoon van vogels 176
 Legnood 181
 Oerslijks praktijken bij nestbouw 207
 Kortsluiting 210
 Natuurlijke beplanting 216*
 Vererving 224
 Vogels in de kelder 231
 Ringen 1986 bijlage juni
 Ontstaan van nieuwe vogelsoorten 276
 Tentoonstelling op Curaçao 295
 Tussen twee seizoenen 308
 Spiegel der Waarheid 306
 NBV Oorkonden 307
 TT-Reglement 310
 Vraagprogramma NBV 316
 TT-Agenda 319
 COM Vraagprogramma 321
 COM TT 327
 Vogel- en fotoheft
 TT-termin 351
 Van oer vogel tot o
 Kleinvis op de nit
 Halamad in verf 38
 453
 Technisch vogel
 Hij lag de volge
 Keuren van best
 Muzen 451
 Meelwormen 454
 Nieuwe kleern
 Maaslands weid
 Evolutie en haer
 Gezondheidszorg
 Gezonde lucht d
 Voorgeschiedem
 Puzzel 563
Alexanderparkie
Amazone fische
Ant's 78
Appelvink huz
Ara blauwgeel
Ara kaketeo 4
Aziatische glas
Bastaarden 4
Belangrijke b
 27-39-87-135-1
 438-447-449-45
Blomen en
 Calathea 19
 Cymbidium
 Chrysothamn
 Euphorbia 9
 Pachystachn
 Potplanten 3
 Verzorging
Bondskaan
Balspreeuw
Bamboepa
Bendvink
Bacbadere
Berg bror
Blauwgeel
Blauwneek
Blauwvle
Blauwvoe
Boliviaan
Bonte bo
Borneo
Brazilia
Bronzen
Brumb
Bruin
Bunder
Gactus
Gatin
Gatba
Gatba
Coine
Cuba

Cuba amazone 148*
 Damavelparkiet 112*
 Dodo 267
 Driekleur gianspreeuw 560*
 Driekleurlokvogel 449
 Dumonts beo 269*
 Eksterje, glas 251
 Emblema picta 88*
 Emerald hoozruiger 399
 Europese sjs 104*-166
Europese koolvogels
 9-27-70-87-131-177-228-273-365-458-E 10-595
Finchi amazone 200*-497
Graaparkieten
 Algemeen 35-65-303-352
 Dwars bom 296*
 Leukblauwe 213*-252
 Geelkop preeelvogel 541*
 Geelkop wever 72*
 Geelpoot mikrovogel 390
 Glanseksterje 251
 Goudma, bruinag 520*
 Goudamadine 175
 Goudamadine, blauwe 556*
 Groefnavel toekan 357
 Groening, hameleys 268*
 Grote alexanderparkiet 348*
 Grote cubavink 4*
 Grijskop klauwier 75
 Grijskop spreeuw 493*
 Grijsrug dwergpapegaai 543
 Grijswang baardvogel 252
 Grize kroosvink 164*
 Grize mees 372*
 Goudstaartpapegaai 26
 Goudvink 117*
 Goudvink 17*
 Groening 288*
 453
 181
 469*
 Algemeen 292*
 Algemeen, grijs 185*
 Nachtegaal 329*
 405
 Spreeuw 24*
 Wever 72*
 Vioogel parkiet 211
 496
 cubavink 4*
 489*
 Algemeen 355-410
 Papegaai amadine 308*
 Papegaaiamadine 206*
 bekijzers 544*
 vinken 164*
 wariel 300*
 wartelchaf 32*
 455
Kanaries, algemeen
 133-249-330-415-425-651
 ne 506*
 20*-65
 21*-65
 21*-65
 20*-65
 118-151
 15
 56-303
 508*
 508*
 508*
 486
Lombokpapegaaiamadine 304*
Lorsie, algemeen 866*
Matsparkiet 244*
Meerkoe 494
Mees, grijs 372*
Mexicaanse nonpareil 220*
Molukken kaketeo 264*
Motmot 569
Muisvogel blauwneek 445*
Palmkaketeo 496*
Papegaaiamadine, Bamboe 304*
 Konings 309*
 Kortstaart 208*
 Lombok 304*
 Peale's 309*
Patagonische rotsparkiet 215
Preeelvogels 540*
Puntastrilde, kleine 361*
Purpernek lotie 118
Postuurkanaries
 Duitse kuifkanarie 246
 Kleurfrisé 358
 Parijs frisé 187

Ransui 57
 Rode kardinaal 77*
 Rode kroonvink 164*
 Roodbekwever 254
 Roodborst zaadkraker 116*
 Roodhalsscaaris 332
 Roultraal 457*
 Ruijgvoetboenders 502
 Rijstvogel, wit 351
 Salvadori vijgparkiet 400*
 Satijn preeelvogel 940*
 Sint helenazante 408
 Sonnets kamhoen 332*
 Splendidparkiet, mutaties 463*
 Sos, europese 104*-166
 Sos, zwarte 196*
 Tamboerindufje 421*
 Topanskolibrje 444*
 Twa twa 521
Veelkleurenparkiet 8*
Vetvogel 505*
Vuurvink 128*
Vuurvink, zwartbuik 412*
Vijgparkiet, salvadori 400*
Voeding algemeen 162-292
 Buffalowermen 163
 Eycoer 115
 Kanariemengsel 258
 Papegaaiemengeling 18
Vogelzaden
 Blauwmaaszaad 376*
 Bokweil 472*
 Dari 172*
 Gerst 172*-517*
 Haver 184*
 Hennep 336*
 Koolzaag 28*-864*
 Lijnzaad 272*
 Maas 517*
 Miliet 172*
 Negerzaad 221*
 Paddi 473*
 Raapzaad 28*-864*
 Saffloorspitzen 424*
 Tarwe 517*
 Witzaad 78*
 Zonnepitzen 454*
Volstre van de maand
 30-74-126-174-226-274-380-423-466-514-559
Wever, geelkop 72*
 kaapse 72*
 roodbek 254
 zwartvoorkop 72*
Witbuik kromsnaveltje 380*
Witbuik zonsstrilde 416*
Witblauspreeuw 493*
Witkopnon 120*
Witloof kaketeo 419*
Witmasker duif 15
Witoor kuifkwartel 300*
Witte kwikstaart 516*
Witte rjstvogel 351
Witwang meesstrilde 148*
Wilde planten
 Dotterbloem 89*
 Gele is 376*
 Grote ravelaar 472*
 Heremces 29*
 Hoeddrif 333*
 Kegelsene 337*
 Look 272*
 Madeliefje 185*
 Pinisterbloem 141*
 Zilversterhoen 452
 Zilveroor nachtegaal 101*
 Zonsstrilde 415*
 Zonsstrilde, witbuik 416*
Zwartborst cubavink 4*
Zwartbuik vuurvink 413*
Zwarte sjs 196*
Zwartkop cubekvink 521
Zwartvoorkopwever 72*
Zangkanaries algemeen 305-394-414
 Harzen 22-155-353-447-506-563
Zebravinken, algemeen 363*-396*-402
 Bonte 25*
 Bruitwang 353*
 Getekende witkop 83*
 Grijswang 513*
 Wisse 125*
 Zwartborst bruin 257*
 Zwartborst gris 212*
 Zwartborst grijs bleekkrug 291*
 Zwarte 161*
 Zwartwang 451*
Ziekten
 Paratyphus 377
 Lampe 425
 *met kleurafbeelding